

HET KRANTENMEISJE

. door .

Jac. Hazevoet

G. F. Callenbach - Nijkerk.

HET KRANTENMEISJE

Geïllustreerd door Jeanne Faure

HET KRANTENMEISJE

. door .

Jac. Hazevoet

G. F. Callenbach - Nijkerk.

HOOFDSTUK I.

JOPIE EN HET KRANTENKIND.

Jopie stond klaar om naar school te gaan.

Hunkerend keek zij nog even om naar haar oudste zuster, of die ook meeinging. Doch Clara stond rustig bij het raam haar les na te kijken, en had blijkbaar geen erg in de verlangende blikken van haar zusje, of hield zich maar zoo. Zij was een groot, frisch meisje van veertien jaar en ging op de Mulo.

Flauw toch, dacht Jopie, om nooit gelijk met haar weg te gaan, zij konden toch een heel eind samen en wat gaf het nu of Clara 'n minuut of tien te vroeg op school kwam omdat die Mulo zooveel dichterbij was dan haar school! Dan kon zij dáár haar les toch nakijken!

„Ga nu, Jopie,” vermaande moeder. „Heb je alles? 'n Schoonen zakdoek, je rekenboekje?”

Het was Maandagmorgen, het groote struikelblok in Jopie's leven, omdat zij vergeetachtig was, en op dien morgen om meer dingen te denken had, dan verderop in de week, maar gelukkig stak moeder meesttijds een helpende hand uit.

„Laat die peuter toch leeren op haar eigen spullen te passen,” zei vader soms. „Je hebt de twee oudsten toch ook niet zoo verwend, moeder!”

En dan liet moeder haar weer 'n poosje op haar eigen spullen passen, met het gevolg, dat Jopie niet zelden halverwegen de straat kwam terugrennen, hard bellen, hijgen: „Gauw, moeder, ik heb nog wat vergeten!” En met het onvermijdelijke schoolblijven, aan dat vergeten verbonden.

Doch op dezen Maandagmorgen was alles wat in haar tasch behoorde aanwezig en met 'n prettig, voldaan gevoel stapte zij prompt halfnegen de deur uit.

Flauw dat Clara niet mee wilde, dacht Jopie alleen.

Niet dat zij zoo op het gezelschap van haar zuster gesteld was. O neen, dat niet, want Clara bedilde graag: „Kind, slof niet zoo,” of, „Kijk toch uit waar je loopt en zet je muts niet zoo zot achter op je hoofd.”

Allemaal terechtwijzingen, waarvan Jopie meer dan genoeg had. „Als er iets te zeggen valt, zal moeder dat wel doen, kijk jij maar naar je eigen,” en boos keerde zij, wanneer ze durfde, omdat de gevaarlijke punten van den weg gepasseerd waren, haar zuster den rug toe.

Want om die gevaarlijke punten op den weg naar school

was het, dat Jopie niet het gezelschap maar de bescherming van haar oudste zuster zocht.

Ten eerste was daar aan het einde van de straat, waarin zij woonde, de groote griezelige hond van den slager.

„Hij heeft een dubbelen neus en laat al zijn tanden zien,” vertelde zij eens in vertrouwen aan Jan, haar twaalfjarig broertje.

„Nou maar, hij doet niks, 't is wat een goedig beest,” verdedigde Jan den slagershond.

„Nee maar, hij ziet er uit of hij je zoo zal aanvliegen.”

„Ach, nietes. Heb jij dan ooit gehoord, dat hij iemand kwaad heeft gedaan?”

Neen, dat kon Jopie niet zeggen. „Zie je wel,” zegevierde Jan, „meisjes zijn altijd bang voor niks.”

Maar dan was daar, behalve dien slagershond, ook nog een jongen, die haar voortdurend angst aanjoeg. Voorbij den eersten hoek kwam ze hem 's morgens naar school meestal tegen.

Eens had hij geprobeerd haar over een stok te laten struikelen, waarmede hij altijd gewapend was; een ander maal deed hij een aanval op haar tasch, die zij met een handigen zwaai aan zijn grijpende vingers wist te onttrekken en Jopie vond dat hij zoo echt valsch keek.

Om dien jongen betreurde zij het dan ook te meer, dat Jan's school in zoo'n geheel andere richting stond dan de hare, want zijn gezelschap zou haar voldoende beschermd hebben. Klagen over dien jongen durfde zij bij haar broertje niet, want Jan, die op zijn jongste zusje gesteld was, meer dan op Clara, zou er allicht dadelijk op losgetimmerd hebben, zooals hij zelf dat noemde en daar was Jopie juist zoo heel bang voor.

Doch als deze twee moeilijkheden, de slagershond en de jongen, gepasseerd waren, dan bleven er nog heel veel dingen over die Jopie prettig vond.

Daar was links in de volgende straat de groentevrouw, waar zij voor moeder wel eens een boodschap deed en die haar vaak een lekkeren appel toestopte. Dan kwamen 'n paar snoep- en speelgoedwinkels, waar de fijnste dingen waren uitgestald en ten slotte was daar, in diezelfde straat,

bijna elken morgen het krantenkind! Een meisje met spichtige haren en een gelapt manteltje aan.

Zij was grooter en zeer zeker ook ouder dan Jopie en bracht door weer en wind het ochtendblad van een courant rond.

Als Jopie haar tegenkwam, was het groote pak reeds geslonken tot een heel dun stapeltje, waarvan zij telkens een afnam, op een huis toeliep en . . . klik, klak, ging de bus, alweer een minder.

Met veel belangstelling sloeg Jopie 's morgens het doen en laten van dat meisje gade. Dolgraag ook zou ze eens met het krantenkind gepraat hebben, en gevraagd hoe vroeg die al van huis ging, hoeveel kranten zij wel te bezorgen had en wat ze er mee verdiende.

Doch zij durfde dat meisje zoo maar niet aan te spreken en het krantenkind, druk als zij het had, gaf zich demoeite niet naar schoolkinderen om te kijken.

Toch zouden zij op 'n goeden dag kennis met elkander maken en dat kwam door den jongen.

Op een morgen zag zij hem in de verte aankomen, en zooals altijd gewapend met een stok, waarmede hij baldadig heen en weer zwaaide, zoodat Jopie het geraden achtte met een flinke bocht hem voorbij te gaan.

Aan den kant, waar de jongen liep, was een vrouw bezig de stoep te dweilen. Zij bukte zich juist om de laatste hand aan haar werk te leggen, toen de jongen haar passeerde en in het voorbijgaan haar een harden slag tegen de beenen gaf.

Met een pijnlijk: „Au!” kwam de vrouw overeind en dreigde met haar vuist den ondeugd, die valsch lachend wilde doorloopen, maar toen zag Jopie iets, dat haar het hart in de keel deed kloppen.

Waar zij zoo gauw vandaan kwam, wist Jopie niet, maar opeens stond het krantenkind met fonkelende oogen vlak voor den jongen, die wel een half hoofd grooter was dan

zij en gaf hem een klap in zijn gezicht. „Ik zal jou leeren mijn moeder te slaan, lafaard! Daar.”

En eer de jongen goed tot bezinning kwam, wat er eigenlijk gebeurde, had zij hem zijn stok ontrukkt en slingerde dien zoo ver als ze kon over de straatsteenen.

Daarop liep zij door naar de vrouw bij de stoep, die haar pijn zeker alweer vergeten was, want Jopie hoorde haar lachend zeggen: „Goed zoo, Sien, neem jij 't maar voor je moeder op.”

„Hij zal het niet weer probeeren, denk ik,” antwoordde het meisje, en Jopie zag dat zij niet lachte, maar met 'n boos gezicht haar kranten verder rondbracht.

En in haar bewondering voor het krantenkind, bleef Jopie onwillekeurig in haar buurt en haar zóó onafgebroken gadeslaan, dat het meisje zich opeens tot haar keerde, met een ongeduldig: „Zeg es, heb ik soms wat van je aan?”

„Ne . . . een,” stotterde Jopie onthutst, „maar wat durf jij, zeg.”

Toen verdween opeens de booze trek van haar gezicht en begon het krantenkind te lachen. „O, bedoel je om dien jongen? Nou, dien heb ik zijn portie gegeven, hè.”

„Was dat je moeder, die hij zoo gemeen sloeg? Woon jij daar dan?”

„Welneen, mijn moeder gaat uit werken; dat daar, bij die stoep, is een van haar werkhuizen.”

„Ken jij dien jongen?” vroeg Jopie.

„Ja, zoo'n beetje. Hij woont bij ons in de buurt, maar 't is een raar boeltje daar bij hem thuis.”

En nu liepen zij samen een eind op en vertelde het krantenkind van allerlei over zichzelf en haar tehuis. Dat zij even buiten de stad woonde, waar ze in het achterhuis een koe en naast hun huis 'n heel klein stukje land hadden, dat door vader werd bewerkt. Moeder ging vier dagen in de week uit werken en zij, als ze de kranten had rondgebracht, deed thuis de huishouding, want ze was al veertien jaar en van school af. Maar ze had nog twee broertjes en een zusje en die gingen alle drie nog op school.

Haar verhaal onderbrak zij telkens door even weg te

wippen naar een bus, totdat de laatste courant bezorgd was.

„Ziezoo, die zitten er voor vandaag alweer in,” zei ze toen. „En nu ga ik naar huis. Dag!”

„Dag” groette ook Jopie en vervolgde toen vroolijk huppelend haar weg.

Eenig, dat ze nu toch met het krantenkind gepraat had! Morgen zou zij goed opletten, want zij waren nog lang niet uitgebabbeld. Jopie had nog niet eens gelegenheid gehad haar grieven over den jongen te vertellen en Sien bleek allesbehalve bang voor hem te zijn, dus bood haar gezelschap een veilig geleide.

Van nu af zagen de meisjes elkander bijna alle dagen. Zelden misten ze elkaar, daarvoor zorgde Jopie wel, door tijdig van huis te gaan, en, als zij er nog niet was, op Sien te wachten.

Precies twee straten ver gingen zij dan te zamen. In die tweede straat, bij de laatste bus, eindigde Sien's taak en dan haastte zij zich weer naar huis.

Nooit bood zij aan om Jopie naar school te brengen en Jopie vroeg dat ook niet.

Die paar straten behoorden tot de buitenwijken van de stad en Jopie liep daar weinig kans een schoolvriendinnetje tegen te komen, waarop zij in 't gezelschap van het krantenkind ook heelemaal niet gesteld was, bang als zij was om uitgelachen te worden, want daar kon Jopie heelemaal niet tegen.

Als iemand haar berispt zou hebben over haar omgang met het krantenkind, dan zou zij moedig Sien's partij hebben getrokken. Maar uitgelachen te worden, dat was zoo erg! Dat was bijna onoverkomelijk.

Eens had zij op school een klein meisje uit de eerste klas gezien, dat heel alleen tegen een muur gedrukt uitdagend stond te kijken naar 'n vijftal grooteren, die een halven cirkel rond haar gevormd hadden en joelden: „En jij bent bang voor Sinterklaas! Jawel! Jawel!” Waarop de kleine zei: „Ja, dat weet ik wel. Ik bèn ook bang voor hem, dat weet ik best.”

Daarop waren de meisjes lachend verder gegaan, er viel

ook na die volmondige erkenning niets meer te plagen.

Maar nog heel lang had Jopie dat kleine meisje onthouden, dat dapper genoeg was om zich te durven laten uitlachen.

Zij durfde dat niet.

Zij durfde zelfs de kans niet beloopten van uitgelachen te worden en daarom wilde zij liever niet in gezelschap van het krantenkind gezien worden.

Maar verbaasd zou Jopie geweest zijn, als zij gehoord had wat Sien's moeder omtrent hun vriendschap tegen haar dochtertje zei: „Is 't een goed kind, Sien? Denk er om, een mooi manteltje of hoedje zegt nog niets, hoor.”

En Sien's antwoord daarop: „Ja, ik vind het 'n erg aardig meisje, maar ze is zoo bangelijk en daarom zorg ik meteen dat die jongen van Brugman haar geen kwaad doet.”

„Nu, toe dan maar; doch loop jij nooit achter haar aan, laat zij maar met jou meegaan, want vroeg of laat schaamt zij zich misschien omdat je niet net zoo aardig gekleed gaat als meisjes van haar soort, en dan moet je maar niet boos worden, Sien. Denk er dan om, dat jij de oudste bent en dus de verstandigste moet wezen.”

„Ja, moeder,” antwoordde Sien goedig. „En zoo druk gaan we ook niet met elkander om, ik zie haar alleen maar 's morgens eventjes.”

Toch, hoewel op haar ochtendwandelingen met het krantenkind Jopie nooit vriendinnetjes tegenkwam, werd zij eens betrupt door haar zuster Clara, die vóór schooltijd naar de apotheek was gegaan om voor moeder hoofdpijnpoeders te halen en nu, in het terugkomen, bijna tegen Jopie en haar zonderling gezelschap aanbotste.

Met een verbaasden blik liep zij het tweetal voorbij en Jopie, die haar zuster al dadelijk gezien had en ook haar blik opving, kreeg 'n kleur tot achter de ooren. Gelukkig dat Clara niets zei waar Sien bij was.

Als zij nu thuis ook maar haar mond hield; misschien was ze het om twaalf uur wel vergeten.

„Wie was dat groote meisje, dat je zoo aankeek?” klonk opeens Sien's stem.

„Mijn zuster,” antwoordde Jopie vrij benepen.

„En mag je eigenlijk niet met mij loopen? Krijg je daarom zoo'n kleur?” Sien vroeg het met iets heel liefs en meewarigs in haar stem.

„Zij heeft niets over mij te zeggen,” antwoordde Jopie wrevelig.

„Maar als zij het bij jou thuis vertelt en ze vinden het niet goed, moet je maar niet meer op mij wachten, hoor.” Het klonk zoo goedig, dat Jopie nu inderdaad boos werd, niet alleen op Clara, maar ook op zich zelf, dat zij zoo laf was, want Sien was 'n echt lief meisje, dat zag je nu pas goed. „Ik geef niks om wat ze thuis vertelt, laat zij naar d'r eigen kijken.”

Maar toen zij om twaalf uur thuis kwam, bonsde het hart haar toch in de keel. Zou Clara nu . . . ?

En jawel, toen zij goed en wel aan tafel zaten en gebeden hadden, viel haar zuster zoo met de deur in huis. „Zeg, Jopie, wat was dat voor een bespottelijk kind, waar je vanmorgen mee liep?”

Alweer kwam die verraderlijke blos bij Jopie te voorschijn. „Een gewoon kind,” zei ze stug.

„Nu, wat je noemt,” gichelde Clara. „Verbeeld u, moeder, Jopie schijnt een vriendinnetje te hebben dat met kranten loopt.”

Moeder keek verbaasd naar haar jongste, die daar zat alsof zij op een misdaad betrapt was. Maar voor zij iets zeggen of vragen kon, klonk vaders stem: „Wat is dat, Jopie, loop jij met zulke rare kinderen?”

Dat deed de maat overloopen. Kletterend viel Jopie's vork op haar bord en met het hoofd op den arm snikte zij het uit: „Dat nare kind! Altijd heeft ze iets op mij te zeggen.”

Vier paar oogen keken haar verbaasd aan, wat mankeerde dat kind? Tot opeens Jan woedend tegen Clara uitviel: „Bemoei je toch met je eigen zaken, altijd probeer je haar de les te lezen!” en tegen zijn jongste zusje: „Trek je er maar niks van aan hoor, Joop, ben je nou!”

„Zeg, Jan, bedaar eens 'n beetje,” vermaande vader. „En ga jij 's mee, kleine meid, dan gaan we in de keuken wat drinken.”

En in de keuken nam vader haar op zijn knieën en zei vriendelijk: „Ziezoo, prulletje, vertel me nu eens wat er aan de hand is. Heb jij een vriendinnetje, dat met kranten loopt?” Er was in vaders oogen een oolijke uitdrukking, maar Jopie bemerkte daar niets van. Tusschen haar snikken door vertelde ze van Sien's dappere daad en hun daaruit voortkomende vriendschap.

„En ga je alleen maar 's morgens met haar die paar straten ver?”

„Ja,” knikte Jopie. „Want als ze klaar is, moet zij altijd dadelijk naar huis.”

„Maar waarom vertelde je dit nu eens niet aan vader en moeder? Ik vind het wel een aardig verhaaltje.”

„En als u en moeder 't nu eens gek hadden gevonden,” veronderstelde Jopie.

„Wat geeft dat? Toch beter dan iets stilletjes te doen, waardoor het den schijn krijgt, of 't verkeerd is.”

„Ja,” stemde Jopie bedeesd toe, maar zij dacht: als je het daarop wagen moest!

„Kom,” zei vader, „wasch je gezichtje zoo maar even, met 'n punt van den handdoek onder de kraan, en dan gaan we naar binnen vlug afeten.”

Jopie deed het en een oogenblik later zat zij naast vader met neergeslagen oogen in haar bord te prakken.

Moeder praatte met Jan over boodschappen doen en allen deden alsof er niets gebeurd was.

En langzamerhand voelde Jopie het als een opluchting, dat vader nu alles van haar en het krantenkind wist en het goedvond.

Moeder zou het vast met vader eens zijn, en boos was zij in elk geval niet, want toen na het eten een schaal appelen op tafel kwam, legde zij met een knipoogje een van de mooiste appelen op Jopie's bord.

En al zou Clara nu nog zoo hard haar neus optrekken voor haar zonderling vriendinnetje, dat kon haar nu niets meer schelen. Als vader en moeder het maar goedvonden!

Zoo begon Jopie's openlijke vriendschap met het krantenkind.

HOOFDSTUK II.

SIEN EN HAAR MOEDER.

Er was iets ongewoons op school.

Jopie zag het dadelijk toen zij binnenkwam. Want voor de klas stond inplaats van hun eigen juffrouw, de juffrouw uit de zesde.

„Wat is er met juffrouw Vos?” vroeg zij aan het meisje, dat naast haar zat.

„Ziek, en nu krijgen wij deze; vervelend, hé.”

Jopie knikte. Zij hielden allemaal van juffrouw Vos en die uit de zesde kenden zij niet, alleen hadden zij wel eens van de grooteren gehoord dat ze „griezellig streng” was.

Toen luidde de bel. De meisjes gingen netjes zitten, vouwden de handen en de juffrouw bad. Zij bad ook heel ernstig voor de zieke, en oneerbiedig stootten sommigen elkander onder de bank even aan; zij wisten dat die twee juffrouwen groote vriendinnen waren, je zag ze altijd te zamen.

Na het Amen wilden de meisjes hun schriften te voorschijn halen voor een dicté, zooals dien morgen de rooster aangaf.

Doch de juffrouw gaf daartoe geen enkel teeken. Zij keek even rustig de klas rond en zei toen: „Meisjes, juffrouw Vos is, zooals jelui misschien reeds allen weet, ernstig ziek, en nu heb ik een vriendelijk verzoek. Jelui behoeven mij niets te beloven, maar ik wilde zoo graag, dat ieder meisje uit deze klas vanavond voor de juffrouw bad om haar herstel.”

Toen keek zij voor zich op de tafel en wachtte een oogenblik, als om de meisjes gelegenheid te geven den ernst van haar verzoek te begrijpen. Daarop gaf zij het teeken van beginnen: „Zonder gedruisch de schriften klaarleggen, meisjes.”

En na afloop der lessen om twaalf uur, staken zij de hoofden bij elkaar: „Doe jij het? Doe jij het?” „Wat?” „Vanavond voor juffrouw Vos bidden?”

De onverschilligsten liepen door met een: „'k Weet niet, zal nog wel eens zien.”

Doch dat waren de enkelingen. De meesten beloofden het elkander. „Hoe laat ga jij naar bed? Ik om halfnegen.” „En ik om negen uur.” „Nu goed,” fluisterde er een, die zichzelf tot leidster had opgeworpen en de meeste vragen stelde. „Tusschen halfnegen en negen uur weten wij dan van elkaar, dat we allemaal voor juffrouw Vos bidden dat zij beter mag worden, afgesproken?” „Ja, goed! goed!” klonk het van alle kanten, en toen ging ieder zijns weegs.

Ook Jopie had het beloofd, maar op weg naar huis liep zij er over te denken hoe dat nu eigenlijk gaan moest. Moeder bracht haar nog altijd naar bed, omdat zij de „Benjamin” was, zooals vader soms plaagde. En haar avondgebedje deed zij nog altijd hardop, geknield voor haar bed, terwijl moeder er bij stond en wachtte.

Maar nu was dat heel gewoon, want moeder had zelf haar dat avondgebedje geleerd, en heel vaak was dat bidden van Jopie een gedachteloos opzeggen van een van buiten geleerd lesje.

Voor de juffrouw bidden, met je eigen woorden, dat was zoo héél iets anders, dat kon je haast niet doen wanneer er een ander bij stond, ook niet al was die ander je eigen moeder. En zij nam zich het eene oogenblik voor om moeder de afspraak met haar vriendinnetjes te vertellen, en het volgende oogenblik verwierp zij dit plan weer als onuitvoerbaar.

Opeens zag Jopie in de verte het bekende figuurtje van het krantenkind aankomen. 't Gebeurde haast nooit, dat Jopie haar midden op den dag ontmoette, hetgeen wel te verwonderen was, daar Sien vaak boodschappen deed. Jopie stapte dadelijk op haar af. „Dag, moet je de stad in?”

„Neen, naar moeders werkhuis, om te zeggen dat zij vanmiddag niet komen kan, omdat mijn broertje ziek is.”

„Is het dat huis daar bij die hooge stoep?” wees Jopie.

„Ja,” knikte Sien.

„Dan ga ik zoover mee en kunnen wij samen een heel eind terug,” bedisselde Jopie. Sien vond dat best en zwiingend gingen zij een oogenblik naast elkander.

„Prettig gehad op school?” vroeg Sien toen, op den toon

van iemand, die dat geploeter wel kende, doch het gelukkig reeds ver te boven was.

Jopie haalde de schouders op. „We hadden een andere juffrouw, omdat de onze ziek was.” En toen opeens bedacht Jopie, dat zij over dat bidden voor de juffrouw met Sien wél zou kunnen praten. Want Sien, die nam de dingen zoo gewoon op, of alles vanzelf sprak, en Jopie besloot het er op te wagen. „Wij hebben afgesproken vanavond voor haar beterschap te bidden,” zei ze met een verlegen gezicht.

„O zoo, en doe je dat nu?”

„Ja, maar 'k vind het zoo raar als moeder er bij is, dan weet ik vast niet wat ik zeggen moet.”

Sien keek ernstig voor zich. Zij voelde Jopie's bezwaar slechts vaag. Bidden deed zij nooit, dat had zij ook niet geleerd, al wist zij wel dat sommige menschen het deden. Doch zij wilde zich het geval indenken, om Jopie des te beter te kunnen helpen. „Hoe laat ga je naar bed?” vroeg ze.

„Tegen negen uur pas, en als ik het doe wanneer moeder weg is, dan is het eigenlijk te laat, wij hebben afgesproken tusschen halfnegen en negen uur. Het kan wel,” voegde zij er haastig aan toe. „Maar 't is niet precies volgens de afspraak.”

Daar ging Sien een licht op. „Weet je wat, als je boven alleen bent met je moeder, dan maak je heel gauw voort met uitkleeden, en dan vraag je of zij je bij je avondgebedje alleen wil laten, omdat je voor de schooljuffrouw iets te vragen hebt en dat het liefste alleen doet.”

„Ja maar,” begon Jopie.

„Zeur nu niet, Jopie, je moeder zal je toch niet opeten en zij doet het vast, dat zal je zien.”

„Zou jij het tegen je moeder durven zeggen?” vroeg Jopie.

„Ja, natuurlijk, moeder en ik bepraten alles, maar ik ben ook de oudste, zie je.”

Zij waren op het punt gekomen waar hun wegen scheidden. „Nou, dus je zegt het maar en dan hoor ik morgen wel hoe 't gegaan is.”

Dit laatste was een veel krachtiger aansporing dan Sien vermoedde, want het kwam Jopie's eer te na om morgen

tegen het krantenkind te moeten zeggen, dat zij toch niet gedurfd had.

Toen zij dan ook 's avonds met moeder gearmd naar boven ging, dacht zij steeds: nu moet ik het zeggen, want anders zal Sien mij morgen laf vinden en dat ben ik dan ook.

Het was nagenoeg donker op de trap en Jopie wist wel, nu of nooit, want straks op de verlichte slaapkamer zou 't veel moeilijker zijn.

„Moeder, hoor u eens,” zij liep heel langzaam om tijd te sparen. „Ja, ik luister,” antwoordde moeder. „Maar wat loop je langzaam, heb je iets aan je voet?”

„Neen, maar ik wilde u hier iets vragen,” fluisterde Jopie bij moeders oor.

Moeder was wel verbaasd, maar liet niets blijken. „Zeg het dan maar gerust,” zei ze op denzelfden fluistertoon.

„Als ik ben uitgekleeed, wilt u dan weggaan, want we hebben met elkaar op school afgesproken om voor juffrouw Vos te bidden en ziet u, dat kan ik niet goed als u er bij staat.” Hè, gelukkig, het was er uit. Jopie voelde haar wangen gloeiend-warm.

„Maar natuurlijk,” zei moeder. „Zoo'n groot meisje als jij bent, kan voortaan haar avondgebedje ook best alleen doen. Moeder kon maar niet onthouden dat kleine kindertjes groot worden, hè Joop!”

Wat 'n opluchting, dat moeder de zaak van dien kant bekeek. Jopie ging er dankbaar op in. „Ik ben al tien jaar.” „Ja zeker,” zei moeder, terwijl zij op de slaapkamer het licht opdraaide. „Straks mag ik je ook niet meer helpen uitkleeden.”

„Hè ja, dat wel. Hoe lang doet u dat nog?”

„Tot je twintig bent,” plaagde moeder.

Vlug hielp zij Jopie haar kleeren opvouwen, een hagelwit nachtponnetje gleed over haar schouders. „Nu, nacht schat, ik zal het licht maar uitdraaien en slaap lekker.”

Moeder begreep best, dat Jopie, die altijd, zelfs tegenover haar, zoo schuchter was, een overwinning behaald had op zichzelf, door zoo vertrouwelijk te praten, maar zij vermoedde niet dat dit onder Sien's invloed gebeurd was.

Op dienzelfden avond zat Sien tegenover haar moeder aan tafel. De andere kinderen waren naar bed en vader was nog in 't achterhuis met iets bezig.

Sien vertelde het gesprek, dat zij 's middags met Jopie gehad had. „Het is toch zoo'n bange wezel, moeder, maar toch ook weer zoo lief, 'k moet telkens om haar lachen.”

Haar moeder had aandachtig geluisterd en zonder op dit laatste in te gaan, zei ze: „En bidden nu al die kinderen vanavond voor hun zieke juffrouw? Dat is toch mooi, Sien.”

Stil peinzend starde zij voor zich op tafel met de handen werkeloos in haar schoot.

Dat verhaal van Sien had haar plotseling getroffen als iets heel moois, en in gedachten zag zij 'n twintigtal bedjes in verschillende huizen en voor ieder bedje knielde 'n kleine witte gedaante, het hoofd gebogen, de handjes gevouwen....

„'s Avonds als ik slapen ga, volgen mij veertien Engeltjes na.” Die woorden schoten haar nu op eens te binnen. De woorden van een versje, door haar vroeger zoo vaak gezongen. En dan verder: „Hoeden hen teêr, zien op de kinderen in liefde neer.”

En nu gingen haar gedachten als vanzelf naar haar eigen kinderen, die zij nooit had leeren bidden.

Zij zelf had het wel gedaan, vroeger, toen ze nog jong was, maar later was alles vergeten door het harde werken en de zorgen, altijd maar zorgen.

Doch was dat een verontschuldiging?

Zeker niet den laatsten tijd, nu zij er zoo bovenop kwamen.

En bovendien, zouden de moeders van al die kinderen ook hun moeilijkheden niet gehad hebben? Neen, een verontschuldiging was het niet.

„Zeg, Sien, dat is toch mooi, hé?” herhaalde zij nog eens.

Sien, die met haar gedachten ergens anders was, en door haar vertrouwelijken omgang met moeder soms 'n heel vrijmoedigen toon aansloeg zei: „Denkt u daar nu nogal over? U gaat toch niet op ouwe Betje van hiernaast lijken? Die prakkizeert ook altijd zoo lang over een en hetzelfde ding.”

„Maak nu geen gekheid, Sien, ik meen het,” zei haar moeder ernstig. „Zouden we hier de kleintjes nu ook niet eens een avondgebedje kunnen leeren?”

„Ik wil 't wel doen,” antwoordde Sien, „maar dan moet u er mij eerst een opgeven, ik ken er immers geen.”

Haar moeder zuchtte: „En ik ben alles vergeten.”

„Dus zijn wij beiden even wijs, moeder,” lachte Sien.

„Toe nu, Sien, je zou ernstig blijven.”

Sien had dadelijk spijt, doch zij kon niet helpen dat zij niets voelde voor iets, wat zij nooit geleerd had, doch terwille van haar moeder, dacht zij even rustig na en vond een oplossing. „Tob u er maar niet over. Ik zal Jopie vragen het hare uit te schrijven, en dan zijn wij immers geholpen.”

„Ja goed, doe dat,” zei moeder blij.

En den volgenden morgen stond Sien bijtijds op den hoek van de straat naar Jopie uit te kijken.

Daar kwam zij aangehuppeld! Sien liep haar tegemoet en vertelde dadelijk wat zij met haar moeder had afgesproken en of Jopie helpen wou.

„Stellig,” beloofde Jopie. „Ik zal het vanavond uitschrijven en je morgen het papiertje geven.”

„Leg 'n knoop in je zakdoek,” verzocht Sien, die de vergeetachtigheid van haar vriendinnetje kende.

Jopie deed het. Daarop vertelde zij aan Sien hoe den vorigen avond alles gegaan was, en Sien lachte: „Zie je wel, als je maar niet bang bent.”

Na 'n poosje namen zij afscheid en blij huppelde Jopie naar school.

Blij omdat ze den vorigen avond die hinderlijke verlegenheid had overwonnen en daardoor precies haar belofte gehouden had en ook omdat ze voor Sien iets doen kon, dat vader en moeder zeker aardig zouden vinden.

HOOFDSTUK III.

JAAP BRUGMAN.

Het was een feestdag in het huisje van de familie Van Doorn, zoo heette het gezin waarvan Sien de oudste was. Moeder was jarig!

Geld voor cadeautjes hadden de Van Doorns nooit, maar geen feestdag ging er ongemerkt voorbij, daarom werden allerlei kleinigheden dan ook benut om zoo'n dag meer luister bij te zetten. En nu had Sien, om moeder te verrassen, haar broertjes en zusje het avondgebedje geleerd, dat zij van Jopie gekregen had.

Heel stilletjes was dat leeren gegaan en telkens maar één regel tegelijk, bijna veertien dagen lang. De grootste moeite had het gekost om moeder er buiten te houden. Moeder, die telkens vroeg: „Sien, kennen de kleintjes het nu? Ik

hoor of zie er nooit iets van." En Sien antwoordde dan, dat het nogal ging, maar dat vooral kleine Miekie het zoo maar niet te pakken had. Daarmede was moeder, die het druk had met haar werkhuizen, weer 'n paar dagen tevreden gesteld, vertrouwend dat Sien haar best deed en men van zoo'n kind toch ook niet alles kon vergen.

In het achterhuis, bij de koe, dat tevens hun lievelingsplekje was, hadden Arie, Dirk en zesjarig Miekie het gisteren prompt voor hun oudste zuster kunnen opzeggen en nu was Sien al bijtijds wakker om met de anderen vader en moeder, die altijd vroeg aan hun dagtaak begonnen, vóór te zijn.

Zij en Miekie deelden samen hun bed in den eenen hoek van den zolder, de jongens sliepen in den anderen. Beneden in de ouderwetsche bedstee sliepen vader en moeder.

Sien keek eens naar haar kleine zusje. Wat lag zij daar nog lekker met de handjes onder het hoofd gevouwen en een schat van bruine krulletjes op het kussen, zonde om haar wakker te maken. Maar het moest en daarom stak Sien haar hand onder Miekie's rug en trok haar zoo overeind. Maar Miekie had den slaap nog niet uit en rolde als een stevig bundeltje schuins tegen haar zuster aan en bleef zoo liggen.

Sien schoot in 'n lach. „Miekie! Miekie dan toch!” fluisterde zij, uit vrees dat men haar beneden zou hooren. Maar het hielp niets, Mieke bleef, tegen haar zuster aangeleund, rustig doorslapen en Sien besloot dan maar eerst de jongens te „porren”, zooals zij dit bij de Van Doorns noemden.

Gelukkig gaven die niet zooveel moeite en geholpen door Dirk, die tien jaar was, heesch zij Miekie uit bed en zette haar met de bloote voetjes op den grond.

Miekie slingerde even heel raar heen en weer tot groot vermaak van de twee jongens, toen sloeg ze verwonderd haar oogen op.

„Ben je nou wakker, Miekie?” vroeg Dirk en schudde haar zachtjes heen en weer.

„Ja,” knikte de kleine en om hem te overtuigen deed ze wijd haar mond open.

„Neen, je oogen moeten open zijn,” lachte Dirk. „O,” zei ze en zette 'n paar groote oogen op. „Goed zoo,” prees Sien, „en nu maar vlug ons aankleeden, moeder is jarig, weet je wel, Miekie.”

Dat hielp als met een tooverslag, want nu werd zij pas goed wakker en haastte zich met de anderen om gauw klaar te zijn met aankleeden. Wasschen zouden zij later wel doen, want dat gebeurde altijd met water dat zij eerst uit de regenton moesten halen en dat duurde nu allemaal veel te lang.

Toen gingen zij voorzichtig de krakende zoldertrap af. Sien voorop met Miekie aan de hand en daarachter Dirk en Arie.

Dan beneden het korte gangetje door. De deur van de voorkamer stond op een kier en met een plotseling „hoeratje” kwamen zij naar binnen!

Vader en moeder waren nog niet op, maar wel wakker en vanuit de bedstee keken hun lachende gezichten naar het vroolijke viertal.

„Hartelijk gefeliciteerd met uw verjaardag, moeder, en dat u nog lang mag leven,” begon Sien, die 'n beetje zenuwachtig was om de komende dingen.

„Dank je wel, kind,” zei moeder.

Daarop kwamen ook de jongens en Miekie aan de beurt. En toen zij allemaal precies hetzelfde gezegd hadden en door moeder met een zoen bedankt waren, stelde Sien hen op een rij en zei: „Moeder, nu hebben wij een verrassing, hoor u maar.” Zij fluisterde Miekie iets in het oor, waarop de kleine haar handjes vouwde en eerbiedig begon op te zeggen:

Vader, nu de dag gaat dalen
En de zon haar laatste stralen
Op Uw kind'ren nederzendt,
Laat Uw licht mij nu omringen
En bewaar mij dezen nacht.
Schik rond mij een Eng'lenwacht,
Die in den slaap mij zacht wil zingen
Van Uw Liefd' en Vadertrouw,
Van Uw blijde Hemelzalen,
Waar Ge ook eenmaal mij verwacht.

Wil mij in Uw Goedheid geven,
 Dat ik eens bij U mag leven.
 Dit bidden wij U al te zamen
 In Jezus' Naam, verhoor ons, Amen.

Met oogen vol verwachting had Sien onafgebroken naar vader en moeder gekeken.

Naar vader ook, die eerst wel even verbaasd was geweest, maar toen goedkeurend knikte.

Na het „Amen” zei hij: „En zal Miekie dat nu iederen avond bidden?” „Ja,” antwoordde Miekie.

Vader streelde haar over de krullen. „Dat is goed, hoor.”

Daarop kwamen ook de jongens aan de beurt en toen gaf moeder aan Sien een extra kus, omdat zij zoo haar best had gedaan.

Terwijl vader en moeder opstonden, trok Sien met de kinderen naar het achterhuis om zich te wasschen en gauw klaar te zijn voor het feestelijke ontbijt, dat op zoo'n dag altijd uit krenten-boterhammen bestond. Maar misschien waren vader en moeder Van Doorn nog nooit in zoo'n mooie stemming een feestdag begonnen.

Ook Jopie was dien morgen met een blij gevoel van huis gegaan. Juffrouw Vos was beter en zou vandaag weer op school komen en Jopie had in den tuin een bouquetje violen mogen plukken om haar daarmee te verwelkomen.

Maar onverhoeds was die jongen, Jaap Brugman heette hij, wist zij nu van Sien, achter haar gekomen, rukte haar de muts van het hoofd en gooide die in het straatvuil. En Jopie, die, als de jongste en 'n beetje verwendde thuis, 'n kruidje-roer-me-niet was, had moeite gehad, haar tranen in te houden.

Zij rilde van dien jongen.

De juffrouw op school had wel eens gesproken over het: „Hebt uw vijanden lief,” en dan had Jopie zich nauwlijks kunnen indenken hoe een vijand er uitzag.

Maar vanmorgen kwam haar voorstelling van een vijand zeer wel met het uiterlijk van Jaap Brugman overeen, en Jopie griezelde er van als zij er aan dacht, dat ze zoo'n jongen zou moeten liefhebben. Niet lief tegen hem doen,

hetgeen trouwens ook al haast onmogelijk was, neen, maar echt liefhebben met je hart!

Daar werd zij opeens gestoord in haar gedachtenloop door Sien, die met een verrukt gezicht op haar kwam afstormen.

„O, Jopie, ze hebben het toch allemaal zoo lief opgezegd, je hadt het moeten hooren!”

„Ja, ging het goed?” vroeg Jopie belangstellend. Sien had haar bij het leeren trouw op de hoogte gehouden hoe ver ze waren en nu vertelde zij uitvoerig alles over Miekie; hoe ze haar eerst maar niet wakker konden krijgen en hoe 'n lieve schat dat kleintje was. Waarop Jopie vroeg, of ze haar niet eens mee kon brengen. Zij was dol op kleine kinderen en wilde dat zusje ook wel eens zien. Maar dat bleek nogal moeilijk, omdat Sien zoo vroeg van huis ging.

„Zou jij wel eens bij ons mogen komen?” polste Sien. „'t Is vandaag toch Woensdag en dan hebben wij den heelen middag met de kleintjes feest in het achterhuis. Miekie heeft een serviesje, met zoo'n grooten koffiepote,” wees Sien. „En ik heb de geheele week koffiedik opgespaard, vanmiddag gaat daar 'n beetje warm water op en fijn is ze!”

Jopie keek belangstellend Sien aan. Er brandde haar een vraag op het puntje van de tong, die zij al zoo dikwijls had willen doen, doch nu eerst durfde: „Zijn jullie erg arm?”

Sien keek even verbluft. Dan schoot zij hardop in den lach en haalde de schouders op. „Eten en drinken genoeg, maar moeder zegt altijd, de kleeren zie je, daarvoor is geld noodig, nou en dat hebben wij niet te veel. Vader maakt er meestal een gekheidje over, maar moeder schijnt het wel eens naar te vinden. Mocht je dan niet bij ons komen, als wij erg arm waren?”

Jopie schrok. Dát had zij niet bedoeld; het was louter nieuwsgierigheid, die haar tot de vraag gebracht had en haastig antwoordde zij: „Natuurlijk wel! Ik zal het om twaalf uur dadelijk aan moeder vragen.”

„Goed,” zei Sien. „Dan zie ik wel of je komt. Denk er om, Baas Van Doorn, Molenlaantje numero 12, dat is ons adres.”

Jopie prentte het goed in haar hoofd. Zij wilde er dolgraag heen, als vader en moeder het nu maar goedvonden!

„En wilde Jopie op verjaarsvisite bij het krantenkind?” plaagde vader, toen zij, uit school thuis komend, het verzoek had gedaan.

Moeder keek bedenkelijk. Jopie's ouders waren niet trotsch, maar zij zagen hun kinderen liefst niet in gezelschap, dat zij niet kenden. En om moeders gezicht achtte Jopie dan ook haar zaak al verloren, doch vader bracht uitkomst. „Weet je wat,” zei hij, met een heimelijk knipoogje naar moeder. „Ik heb dien kant uit om drie uur een les. Dan breng ik Jopie meteen even bij baas Van Doorn aan, en maak kennis met de familie; om vier uur kom ik je weer halen, is dat goed?” Jopie knikte verheugd en moeder, om dat knipoogje misschien, gaf gereedelijk haar toestemming.

Achter op vaders fiets gezeten, keek Jopie vol verwachting uit.

„Hier zal het zoowat zijn,” meende vader. Zijn vaart vertragend las hij op het naambordje van een zijweg: „Molenlaantje”. Daar gingen zij in en nu was het uitkijken naar numero 12.

Er stonden vlak vooraan eenige armoedige huisjes met scheefgezakte deuren en gerafelde vitrage-gordijnen voor de ramen en Jopie hoopte in stilte, dat het dáár toch maar niet zijn zou. Vader reed er echter voorbij.

Toen kwamen zij aan een stukje bouwland en vlak tegen dat land aan stond een klein boerenhuisje met opzij een bruingeschilderde regenton. Dat was numero 12.

Vader sprong van zijn fiets en hielp ook Jopie van den bagage-drager. Hij zette zijn fiets tegen 'n houten paaltje, liep langs het huisje naar het achtererf en riep: „Hallo! Volk!”

Van onder 'n afdakje kwam een man naar hen toe met een goedig, vriendelijk gezicht. Hij liep op klompen en tikte beleefd aan zijn pet. „Goedenmiddag, mijnheer.”

„Is u baas Van Doorn?” vroeg vader.

„Om u te dienen mijnheer, en dat is zeker uw dochtertje, dat vanmiddag bij onze Sientje zou komen?” Vader knikte en baas Van Doorn begon 'n praatje. „Kijk, dat vind ik nu

eens aardig, dat u die kleine hierheen brengt. Ik heb van onze Sien al zooveel over haar gehoord. Och mensch, dat is Jopie voor en Jopie na."

Hij liep al pratend op een laag deurtje toe, maakte het open en riep naar binnen: „Sien, daar is de jongedame!"

Jopie hoorde het klotsen van klompen op een steenen vloer en het volgende oogenblik kwam Sien te voorschijn. „Dag Jopie, wat fijn dat je . . .” Zij bleef plotseling steken, toen zij den wildvreemden heer zag, maar vader hielp haar spoedig over die verlegenheid heen. „Zoo, ben jij nu Sientje, die al zoo flink moeder in de huishouding helpt?"

Sien kreeg een kleur, maar durfde op die loftuiting blijkbaar geen antwoord te geven.

„Over een goed uur kom ik Jopie weer halen, maken jullie intusschen maar veel plezier.” Vader keek even door de lage deuropening en zag bij een tafeltje op eenige houten bankjes een drietal kinderen zitten.

Alles zag er frisch en vriendelijk uit en vader liet met 'n gerust hart zijn dochtertje hier achter. „Nu, baas Van Doorn, tot strakjes dan.”

Sien, begeerig als zij was om haar gast met de broertjes en vooral Miekie in kennis te brengen, had Jopie reeds mee naar binnen getrokken.

„Kijk, dat is Dirk.”

Jopie knikte, nog 'n beetje verlegen.

„En dat is mijn jongste broertje, Arie, en dat is nou . . .” toen zij zoover gekomen was keek Jopie, die iets in haar hals voelde kriebelen, om en blikte in een paar angstwekkend groote oogen en breede snuffelende neusgaten!

Was het wonder dat zij met 'n gil opzij sprong en zoo vlug als haar voeten haar dragen konden naar den uitersten hoek van het achterhuis vluchtte?

„Wat is dat nu?” vroeg Sien verbaasd.

„Dat beest zat met zijn neus in mijn hals,” rilde Jopie. „Doet ie niks?”

De jongens grinnikten, doch Sien stelde haar gerust. „Dat is Betsy, onze koe, ben je daar bang voor?”

„Doet hij heusch niets?” vroeg Jopie nog eens angstig.

Zij was als stadskind geen dieren gewend en zeker niet van zóó nabij als hier.

„Je hoeft heelemaal niet bang te zijn voor Betsy,” verzekerde Sien. „Wij zijn altijd goed voor haar geweest en vader zegt altijd als je maar zacht met dieren omgaat, zijn ze bijna nooit valsch en Betsy is zoo'n lieverd, hé Beb.” Zij streek de koe over haar neus en nu durfde Jopie toch ook wat dichterbij komen.

„Hier, voel 'es, hoe zacht.”

Aarzelend stak Jopie een hand uit.

Om een van Betsy's horens was een rood lintje gebonden, hetgeen haar tamelijk potsierlijk stond en Jopie, nu wat dapperder, moest er om lachen. Maar Sien legde ernstig uit: „Ter eere van moeders verjaardag”. En toen herinnerde zij zich weer, waarom Jopie eigenlijk gekomen was.

„Hier is Miekie! Sta eens op, Miekie en geef Jopie een handje.”

Miekie, klein, dik meisje, had geen oog van Jopie afgehouden. Iemand die bang was voor Betsy, hoe kon dat nu? Zij was niet in staat dit in haar kleine hoofdje te verwerken. Betsy, die aan al hun spelletjes deelnam. Betsy, die 's avonds mee ging wandelen om te grazen langs den dijk, terwijl moeder breide en zij, Miekie, bloemetjes plukte! Hoe was 't mogelijk!

Maar nu Sien haar riep, kwam zij toch gewillig naderbij.

„En ga nou eens lief bidden voor Jopie. Zoo, je handjes samen, oogen dicht, begin nu maar.”

Jopie stond er verlegen bij. Zij vond deze manier van doen nogal raar. Sien maakte blijkbaar geen verschil tusschen bidden en een versje opzeggen. Maar tegelijk had ze er ook een verontschuldiging voor. Zij kon hier immers niet blijven tot Miekie naar bed ging en het sprak vanzelf, dat Sien haar graag wilde toonen hoe goed zij Mieke geleerd had.

Daar ging een deur open en kwam Sien's moeder binnen, juist toen Miekie „amen” zei.

„Dat mag zij nu niet iederen keer doen, hoor Sien, anders wordt het oneerbiedig.”

„'t Was voor Jopie,” antwoordde Sien rap.

„Ja,” zei moeder en zich tot Jopie keerend:

„Dag jongejuffrouw, welbedankt daarvoor; ik was er erg mee in mijn schik.”

„Zeg u maar gewoon Jopie tegen mij en welgefeliciteerd met uw verjaardag.”

„Dank je. En nu allemaal een koekje.”

Moeder Van Doorn deelde uit, langwerpige koekjes met 'n figuurtje van harde, rose suiker er op en Sien vertelde,

dat Jopie zoo bang was geweest voor Betsy, maar haar nu wel durfde streelen.

„Ja, kindlief,” onderrichtte moeder. „Het gaat met menschen en dieren al vaak hetzelfde, wat je ze aandoet krijg je terug. Wij zijn goed voor Betsy geweest en nu is ze ook lief voor ons, maar in het tegenovergestelde geval zou 't misschien een nijdig dier zijn geworden.”

Sien, als naar gewoonte, praatte ook mee: „Nou, die Jaap Brugman, hè moeder.”

„Och, zwijg er van, zooals die jongen altijd geranseld wordt. En geen moeder, want die is al eenige jaren dood. Is het wonder, dat hij buitenshuis zoo'n ondeugd is?”

Jopie vertelde, dat hij den vorigen dag haar muts in de modder had gegooid en moeder Van Doorn ging hoofdschuddend weer weg. „'t Is een allemans-verdriet,” zei ze. „Maar medelijden moet je er toch mee hebben.”

Jopie keek haar verwonderd na. Die jongen had haar zoo leelijk met zijn stok geslagen en ze zei, dat zij medelijden met hem had. Was dat nu je vijanden liefhebben?

Als dat het nog niet was, leek het er toch veel op en Jopie wilde trachten op deze manier aan Jaap Brugman te denken net als vrouw Van Doorn; „medelijden moet je met hem hebben.”

„En nou gaan we fijn met 't serviesje spelen,” moederde Sien. „Ruik 'es! Ruikt ze niet fijn?”

Zij duwde Jopie het geopende koffiepote onder den neus en Jopie snoof op, zonder veel te ruiken, maar zei toch ook, om Sien plezier te doen, dat het lekker was.

„En Miekie heeft ook koekjes in haar trommeltje. Nietwaar, Miekie? Laat Jopie eens kijken.”

Lachend maakte het kleine zusje een kartonnen doosje open en toonde aan Jopie den inhoud: rose schijffjes wortelen, keurig vier aan vier op elkaar geschikt. „Van vader gekregen,” zei ze glunder.

„Nu is Miekie moeder, Arie vader, Dirk en ik zijn de kinderen en Jopie is de mevrouw die op visite komt,” stelde Sien voor.

De jongens, verlegen als zij waren, hadden nog haast

niets gezegd, maar dit voorstel werd met algemeene stemmen goedgekeurd.

„Moet de vader of de moeder inschenken?” vroeg Arie.

„Dezen keer de vader,” vond Sien. „Dan kan moeder met de koekjes rondgaan, en denk er om, eerst voor mevrouw.”

Arie grinnikte en greep naar het koffiekannetje.

„Je moet eerst vragen: blijft u er suiker en melk in,” onderrichtte Dirk.

Arie zei het precies zoo na, en maakte daarbij een diepe buiging voor de mevrouw.

Jopie had schik. Zij vond het hier echt knus en hoopte maar dat vader nog lang zou wegblijven. Zij zat met haar rug naar het geopende deurtje.

Tegenover haar zat Miekie, die bedrijvig met de „koekjes” rondging, ook Betsy werd haar deel gegeven en toen wilde zij een koekje in haar eigen mond steken, maar zoover kwam het niet, want met haar handje halverwegen bleef zij opeens doodstil zitten en met verschrikte oogen naar buiten staren.

Sien zag het. „Wat is er, Miekie?”

„Daar!” wees de kleine, „Jaap Brugman met bloed! Heelemaal met bloed!”

Sien had de richting van Miekie's oogen gevolgd en zag hoe Jaap Brugman met bebloed gezicht, dwars over het stukje land, op hun achterhuis kwam aanrennen.

Wat moest die jongen hier? Sien sprong op en wilde het deurtje dichtgooien, maar 't was te laat, want vóór zij dit bereikte, was Jaap over den drempel naar binnen getuimeld.

Op eenigen afstand kwam een man met een stevigen knuppel gewapend hem achterna, maar hem was Sien toch te vlug af. Met een forschen ruk gooide zij de deur dicht, deed de knip er op en ging er als beschermend met haar rug tegen staan.

Jopie beefde van angst. Wat ging er nu gebeuren?

Dicht bij Betsy, met zijn hoofd tegen een paal, zat Jaap Brugman te huilen en trachtte met 'n stuk van een rooden zakdoek het bloed te stelpen, dat hem gestadig uit den neus vloeide.

Dirk gaf hem den raad zijn hoofd achterover te houden en Arie deed hem de overbodige vraag of hij van zijn vader een pak slaag had gekregen; de laatste scheen het minste onder den indruk te zijn.

Daar klonk 'n harde slag op de deur. „Doe open, zeg ik je!”

„Niet doen, Sien,” smeekte Jaap angstig.

„Zeker niet,” zei Sien kordaat. En met haar mond voor 'n kier, riep zij naar buiten: „Baas Brugman, ik doe niet open, maar als je hier den boel kapot slaat, ga je de gevangenis in.” En achterom kijkend: „Dirk, ga vader of moeder waarschuwen en zeg wat er aan de hand is.”

Jopie en Miekie stonden dicht bij elkander, angstig van Jaap naar de gesloten deur kijkend.

Daar buiten klonk weer de booze, zware stem: „Laat Jaap er uit komen, of ik zal . . . !” en weer bonkte de knuppel, nu met zooveel kracht, dat het dunne beschot kraakte.

Sien werd bleek. Jopie zag het, en het verdubbelde in niet geringe mate haar angst. Kwam vader nu toch maar wél, zij voelde zich hier allesbehalve veilig.

En dan, tot hun groote verademing, hoorden zij buiten vader Van Doorn's stem: „Brugman, Brugman, moet jij zóó je kinderen grootbrengen? Dat is toch erg, hoor.”

„Weet jij wat die jongen gedaan heeft? Bemoei je er niet mee.”

„Die jongen komt in mijn huis een schuilplaats zoeken, dus moet ik mij er immers wel mee bemoeien,” was het zachtmoedige antwoord.

Door het dunne beschot, konden zij binnen alles hooren en aandachtig stonden zij daar met z'n vijven te luisteren. Nu door vader Van Doorn's nabijheid de ergste angst geweken was, nam de nieuwsgierigheid naar wat Jaap toch eigenlijk misdaan had, de overhand. Zou baas Brugman het vertellen?

Stil, hij begon weer: „Zou jij je jongen geen pak slaag geven als hij je dak vernielde en je met een dakpan trachtte te gooien, omdat je hem zegt er af te komen?”

„Het ging dezen keer per ongeluk,” klonk Jaap's stem uit den hoek.

En toen baas Van Doorn weer: „Als je het niet alleen kunt klaarspelen, stuur hem dan een poosje naar een verbeterhuis, op deze manier komt er immers niemendal van terecht.”

Binnen keken ze elkander ontsteld aan. Naar een verbeterhuis! Daarmede werden zij door moeder wel eens bedreigd als ze 's avonds op zolder al te dol werden. Maar je wist dan, dat moeder het niet meende en er later zelf om lachte.

Doch dit was geen gekheid en met deernis keken zij naar Jaap, die bromde dat 't hem 'n zorg was waar hij heen ging.

Toen ging de binnendeur open en kwam moeder met 'n bak frisch water en 'n schoonen doek. „Wel, wel, staan jullie daar allemaal te luisteren naar wat de groote menschen zeggen?”

Ze zei het glimlachend, maar gaf Sien een knipoogje. „Kom, laten we Jaap eens onder handen nemen. Allo, jongen, ik kom je gezicht wasschen.”

Zij kwamen allemaal om Jaap heen staan, die, verlegen met zooveel belangstelling, zich gedwee liet helpen.

Och, wat zag die jongen er uit, met zijn gezwollen neus en een groote, blauwe plek op de eene wang. Jopie smolt weg van medelijden, voor haar bestond er geen vijand meer in de gedaante van Jaap Brugman.

Bijna zag ze hem nog liever in een van zijn overmoedige buien, wanneer zij toch zoo bang voor hem was, dan zoo stumperig zittend op een balk en met dat zielige voorkomen.

„Jongetje, jongetje, wat zie je er uit,” hoofdschuddend keek moeder Van Doorn hem in 't gezicht, terwijl zij den doek uitspoelde.

„M'n vader gedaan,” bromde Jaap.

„Ja, en jij zult het er wel naar gemaakt hebben.”

Buiten klonken opeens meerdere stemmen.

Jopie luisterde; dat was vaders stem. Heerlijk! Want al was zij nu niet meer bang, vaders komst gaf haar toch het gevoel van volstreckte veiligheid.

Maar wat praatte hij daarbuiten toch allemaal met baas

Van Doorn en Jaap's vader? Je kon hun stemmen hooren, maar niet verstaan wat zij zeiden.

Eindelijk ging het deurtje, waarvan Sien, toen het gevaar voorbij was, de knip weer had teruggeschoven, open en kwamen zij alle drie binnenstappen.

Jopie merkte op, dat vader ernstig keek en ternauwernood haar groet beantwoordde.

Zijn oogen zochten Jaap, die angstig zich achter moeder Van Doorn trachtte te verschuilen.

„Nu zou ik mijn verstand gebruiken, Brugman,” hoorde Jopie Sien's vader zeggen.

„Hier mijnheer is bij het onderwijs en wil jou in dit geval ter zijde staan, neem dus zijn aanbod met twee handen aan, het wordt je niet alle dagen gepresenteerd.”

„Ik zal er over denken,” zei baas Brugman kortaf. „En als mijnheer het goedvindt, kom ik wel eens bij hem praten.”

„Best,” antwoordde vader. Toen schreef hij iets op een papiertje en reikte het Jaap's vader over. „Dit is mijn adres en denk er om, het zou hoogstens voor één jaar wezen, maar die tijd kan den jongen geheel zijn verder leven tot zegen zijn.”

„Ik zal er over denken,” herhaalde baas Brugman en daarop tot Jaap: „Kom, vader zal je niks meer doen, dat heb je aan dezen mijnheer te danken.”

Schuw keek de jongen zijn vader aan, maar na een aanmoedigend woord van baas Van Doorn, stond hij op en slofte met hangend hoofd achter zijn vader aan naar buiten.

Toen zij vertrokken waren, zei moeder Van Doorn: „Ik vind het héél naar, mijnheer, dat dit nu juist vanmiddag, terwijl uw dochttertje hier op visite is, moest gebeuren. Wij hebben anders nooit last met de bureu.”

„Misschien mogen wij hierin wel Gods leiding zien, vrouw Van Doorn,” antwoordde Jopie's vader ernstig. „Als ik door dit voorval iets voor dien jongen kan doen, is 't heelemaal niet erg dat Jopie 'n beetje geschrokken is; wel prulletje, was je erg bang?”

Jopie lachte eens, doch gaf geen antwoord.

Sien kwam met haar hoed en manteltje en na afscheid genomen te hebben van de familie Van Doorn en Betsy, ging zij met vader heen.

Onderweg was Jopie opvallend stil, zóó, dat vader eens zei: „Heb je van schrik je tong verloren, kleintje?”

Jopie lachte en zei toen zoo zacht mogelijk, opdat toch niemand van de voorbijgangers het hooren zou: „Vader, gaat Jaap naar een verbeterhuis?”

„Hoe kom je aan dat woord?” vroeg vader verbaasd.

„Wij hoorden het baas Van Doorn zeggen.”

„Zoo,” zei vader. En verder sprak hij er niet over en gaf ook Jopie geen antwoord op haar vraag.

HOOFDSTUK IV.

JAAP'S VERTREK.

Op een avond, juist toen Jopie met moeder in de gang liep om naar bed te gaan, werd er gebeld. Moeder deed open en Jopie zag tot haar verwondering baas Brugman staan. „Goedenavond, mevrouw, is mijnheer thuis?”

„Jawel,” zei moeder. En toen tegen Jopie: „Ga maar vast naar boven, ik kom zoo.”

Jopie ging, maar luisterde inmiddels naar wat beneden voorviel. Er klepte een deur en daarop klonk vaders stem in de gang, doch slechts even, toen verdween het geluid achter de deur van vaders studeervertrek; dadelijk daarop kwam moeder binnen.

„Moeder, komt baas Brugman over Jaap praten? Gaat die jongen nu naar een verbeterhuis?” Moeder lachte ook al om dat laatste woord en zei: „Je bedoelt zeker een opvoedingsgesticht; nu, misschien wel, als 't goed voor hem is. Maar denk daar nu maar niet verder over, kleine meisjes behoeven nog niet alles te weten.”

Jopie zweeg, maar dacht er des te meer aan, dat dit bezoek van baas Brugman vast iets te beduiden had. Vaak reeds was na dien Woensdagmiddag door haar en Sien de vraag geopperd, of Jaap werkelijk gaan zou, of niet. Dan was Sien degene, die beweerde dat het maar bangmakerij was geweest. Maar Jopie geloofde daar niets van. Vader keek op dien middag zoo ernstig en nu dat bezoek van baas Brugman! Fijn, dat ze nog net in de gang stond, toen er gebeld werd. Sien zou morgen raar opkijken, dat zij nu ook eens iets wist, al was ze niet de oudste.

En het bleek dan ook voor Sien 'n heel nieuwtje te zijn, wat zij daar den volgenden dag van Jopie te hooren kreeg.

Thuis vertelde zij het onder vier oogen aan moeder, zoo gauw de gelegenheid zich voordeed. En later in bed liggend, hoorde zij beneden in de bedstee nog heel lang vader en moeder met elkander praten. Vast en zeker hadden ze het over Jaap Brugman, dacht Sien.

Eenige weken gingen er voorbij zonder dat Jopie en Sien iets van Jaap Brugman zagen; juist nu ik niet meer bang voor hem zou zijn, dacht Jopie.

Trouwens, alle moeilijkheden op haar weg naar school waren langzamerhand opgeruimd.

Ook de slagershond, want Sien had net zoo lang in haar bijzijn den lobbes aangehaald en geliefkoosd, soms met zijn kop zoomaar tegen haar wang, dat Jopie eindelijk moed had gevat en het dier streelde. Eerst heel voorzichtig, „of ze bang was zich te branden,” lachte Sien. Maar langzamerhand werd zij vrijmoediger, en nu begreep ze zelf niet dat ze ooit bang voor dien goeierd was geweest.

Toen kwam er een dag dat Sien 's morgens opgewonden naar Jopie toe vloog: „Hij gaat, hoor!”

En 's avonds trok Jaap Brugman, netjes aangekleed, bij Jopie's ouders aan de bel.

Jopie zat juist in vaders kamer een moeilijke som uit te werken en vader deed zijn best om het haar duidelijk te maken. Dan klonken er voetstappen in de gang en het volgend oogenblik werd Jaap in de studeerkamer gelaten. „Zoo, jongen,” zei vader hartelijk, „kom je afscheid nemen?

Kijk, dat vind ik aardig. En nu goed je best doen, Jaap, je wilt toch graag een flinke kerel worden, nietwaar?" Vader hield Jaap's hand in de zijne en keek hem vriendelijk aan.

Jaap knikte en mompelde iets van: „Ik dank u nog wel,” dat hem zeker door zijn vader was voorgezegd, want erg dankbaar zag hij er niet uit, dacht Jopie.

„En schrijf je mij eens hoe het gaat, Jaap, dan doe je mij een groot plezier.”

„Ja, mijnheer,” beloofde Jaap en toen ging hij haastig de deur uit zonder Jopie te zien, of misschien hield hij zich maar zoo, om de herinnering aan vroegere ondeugende streken.

Ook bij baas Van Doorn werd afscheid genomen, doch daar ging het heel anders toe.

Jaap's vader kwam zelf mee. En toen Jaap aan moeder Van Doorn een hand wilde geven, boog zij zich plotseling over Jaap heen en gaf hem een zoen.

Daarop begon zij met 'n tip van haar boezelaar voor de oogen te huilen.

Baas Brugman keek haar wrevelig aan en Sien hoorde hem zeggen: „Je behoeft over mijn jongen geen tranen te storten, je bent er met de jouwe ook nog niet, bewaar ze daar maar voor.”

Hoe durfde hij, dacht Sien verontwaardigd en keek om naar haar vader of die Brugman niet even onderhanden zou nemen.

Maar vader stond met 'n verdrietig gezicht naar buiten te staren. „Dag Jaap. Dag Brugman,” zei hij bedrukt.

Sien vond dat het soms moeilijk was, om uit groote menschen wijs te worden. Wat stonden vader en moeder daar nou; net of het een van hun eigen jongens was die daar wegging. Zoo'n lieverd was die Jaap toch ook niet, dat je om 'm grienen moest.

Maar 's avonds, toen zij allen in een bedrukte stemming naar bed waren gegaan en Sien, kribbig daarover, onder de dekens kroop, steeg haar ergernis ten top, toen zij uit het bed van de jongens een snik hoorde. Dat was Dirk! Natuurlijk, die kon nu eenmaal geen narigheid zien. Wel noodig dat die Jaap hier de heele familie aan 't huilen maakte en ongeduldig riep ze: „Hou je toch stil, Dirk, wat valt er te grienen, Jaap was toch je vriend niet!”

„Ik huil niet,” klonk Dirks stem heel gewoon.

Toen sprong Sien op den grond en liep op het bed van de jongens toe. Arie dan? Huidde Arie, haar jongste broertje, die om alles altijd lachte en een echte rakkert werd? Aan zijn kant ging zij op den rand van het ledikant zitten. „Arie, huil jij om Jaap?”

Toen brak er opeens 'n onbedaarlijk snikken los, dat Arie tevergeefs trachtte in zijn kussen te smoren. „Ik vind het zoo akelig voor Jaap,” hoorde Sien hem zeggen. „Zou hij nou wel genoeg te eten krijgen?”

„Ja, ja,” troostte Sien hem. „Natuurlijk heeft hij het daar goed, anders zou Jopie's vader hem daar toch niet heen gestuurd hebben.”

Sien moest stilletjes lachen. Arie, die altijd in de pan keek of er nog iets in was om op te maken, dacht er het eerste om of Jaap wel genoeg te eten zou krijgen. En toch was het goed van hem bedoeld, dacht zij, terwijl ze een punt van de deken in zijn rug stopte en zei dat hij nu maar gauw moest gaan slapen.

Toen kroop zij zelf ook weer in bed, en nadenkend over alles wat er dien dag in hun huisje was voorgevallen, kreeg Sien het zonderlinge gevoel of zij, die als de oudste na moeder altijd het middelpunt van het gezin was, er nu opeens 'n beetje naast stond.

En dat alles om dien jongen! dien Jaap Brugman!

Moeder en Arie in tranen. Vader die den geheelen avond zoowat niets had gezegd. Miekie telde natuurlijk nog niet mee.

Maar was zij dan zóó hardvochtig, dat ze met de anderen niet mee kon treuren om dien wildvreemden jongen, van wien zij nooit iets aardigs ondervonden hadden?

Sien kon met zichzelf niet klaarkomen en ontevreden daarover viel zij eindelijk in slaap.

Den volgenden morgen vroeg waren vader en moeder bij Betsy bezig en Sien haastte zich naar beneden. Zij had zich verslapen en moest trachten dien tijd weer in te halen.

Om zich te wasschen haalde zij een bakje water uit de regenton en terwijl zij hiermede bezig was, hoorde zij vader tegen moeder zeggen: „Ik geloof niet, dat het genoeg is wanneer je je kinderen alleen maar niet slaat. Wij zijn er met de onzen ook nog niet en Arie vooral wordt 'n echte baas, hoor. Ik moet aldoor denken aan wat Brugman gisteren tegen jou zei.”

Waarop moeder zei: „Ik vind het best wat je doen wilt en mocht het later toch eens niet goed gaan, dan hebben wij tenminste gedaan wat we konden.”

Sien begreep er niets van. Wat gingen vader en moeder met de jongens doen? Toch niet hetzelfde als baas Brugman met

Jaap? Och neen, dat was te gek, moeder zou 't niet overleven.
Straks met moeder alleen zou zij er wel achter komen.
Vader zei op haar vragen nog wel eens: „Dat zal je wel zien,” maar moeder was altijd mededeelzamer.

Doch er was in de vroege morgenuren, dat zij zich reppen moesten om op tijd de deur uit te komen, geen gelegenheid voor Sien om moeder alleen te spreken.

Vanavond dan maar, dacht ze. Maar 's avonds kwam moeder met hoofdpijn thuis en ging vroeg naar bed. Vader ging nog uit en zoo trok zij met Miekie en de jongens ook maar naar boven, omdat 't zoo ongezellig was als vader en moeder er niet waren.

Doch den daarop volgenden dag wist Jopie haar inlichtingen te geven.

„Zeg, jouw vader is gisterenavond bij mijn vader geweest, wist je dat?”

„Neen,” zei Sien verbaasd. „Wat kwam hij doen? Weet je dat of werd je weggestuurd?”

„Neen,” glunderde Jopie, „ik zat in een hoek van vaders studeerkamer mijn huiswerk te maken en vader had zeker geen erg in mij, of hij vond het goed dat ik bleef, dat weet ik niet zoo precies.”

„Ja goed,” zei Sien ongeduldig, „maar waarom kwam mijn vader?”

„Dat kan ik niet goed na-vertellen, maar jouw vader zei 'n heeleboel over Jaap Brugman, en dat hij daarvan zoo onder den indruk was en of mijn vader hem raad wilde geven.

Nou en toen stond vader op en zei: „Wel mijn goede vriend . . .”

„Zei jouw vader dat tegen den mijnen?” viel Sien haar verrukt in de rede.

„Ja,” knikte Jopie. „Vader haalde 'n boek uit zijn kast en zei: „Wel, mijn goede vriend, lees elken avond met je gezin hier eens 'n hoofdstuk uit. Ik zou je aanraden met de geschiedenis van Jozef te beginnen, die hooren kinderen graag en begrijpen ze ook best.”

„Nou en toen begreep ik, dat dat boek een bijbel was,” besloot Jopie, voldaan haar vriendinnetje aankijkend.

„En ging mijn vader toen weg?” vroeg Sien.

„Ja,” antwoordde Jopie, „vader liet hem uit en in de gang hebben zij toen nog 'n poosje staan praten, maar wat er

toen gezegd werd kon ik niet verstaan, en ik mag natuurlijk niet aan de deur luisteren."

Neen, dat was Sien met haar eens. Zij was al blij dat ze zooveel door Jopie wist, en met nieuwsgierigheid zag ze de komende dingen tegemoet.

Uiterlijk veranderde er in het huisgezin van de familie Van Doorn niets. Maar als zij 's avonds met boterham-eten klaar waren, haalde baas Van Doorn den kinderbijbel te voorschijn en las, volgens de aanwijzingen van Jopie's vader, de geschiedenis van Jozef.

Eerst hadden de jongens vreemd opgekeken, zoo'n nieuwigheid! Arie probeerde Dirk aan 't lachen te krijgen, maar 'n waarschuwende, strenge blik van moeder en een duw onder de tafel van Sien, maakte een einde aan die gekheid.

Langzamerhand begonnen ze allemaal op te letten. Wat ging er nu gebeuren met dien Jozef? Nu, nadat hij door zijn broeders verkocht was?

Hoe konden ze het doen?

Ruben was nog de liefste. Die had er zich tenminste tegen verzet.

En 's avonds in bed, praatten Arie en Dirk er met elkander over wat voor gezicht Ruben zou getrokken hebben, toen hij bij den kuil kwam en Jozef daar niet vond.

Het werd 'n heerlijk uurtje, dat avonduur na 't boterham-eten. Als de stormwind om het huisje gierde, maar het binnen behaaglijk warm was en zij allen, rond de tafel gezeten, naar vader luisterden.

Jozef was in Egypte beland en het ging hem juist zoo goed, toen hij, tot hun groote teleurstelling, in de gevangenis terecht kwam.

Maar des te mooier werd het ook, toen hij uit die gevangenis gehaald, en door Farao tot onderkoning over Egypte gesteld werd.

Het ging met die geschiedenis van Jozef nu juist zooals je het graag wilde; de slechte menschen werden gestraft en de goede beloond.

En dan later die ontmoeting met zijn vader!

Een geheele karavaan kwam daar in de verte aan,

waarnaar Jozef zeker al dagen lang verlangend had uitgekeken.

Vuil en stoffig van de lange reis waren de zwaarbepakte muilezels en vermoeid zagen de drijvers er uit. Zij hadden het ook niet te best gehad daar in Kanaän, waar de hongersnood woedde.

Maar in hunne harten leefde de verwachting, want zij waren op weg naar Egypte! Naar het land, dat door een wijzen koning bestuurd werd en waar nog genoeg was voor allen; niemand van hun uitgebreide familie was in Kanaän achtergelaten.

En nu was dit zoo heerlijk, dat zij er niet kwamen als hongerende bedelaars of indringers. O neen, hun wachtte daar een welkom! Zij behoefden zich maar om te keeren om de bewijzen daarvan te zien in de prachtige Egyptische wagens, die in de karavaan meereden en door den onderkoning, met toestemming van den Farao, zelf gezonden waren.

In een van die wagens zat een oude man. Er was een gelukkige glans in zijn oogen, omdat God hem langs dezen weg terugbracht naar zijn doodgewaanden zoon.

Zeker zullen de menschen, die voorbijkwamen, wel eerbiedig aan den kant van den weg zijn gaan staan, om hulde te brengen aan den vader van Egypte's onderkoning, den man, die zijn land en de vreemdelingen, die daar om brood kwamen, van den hongerdood redde.

En dan opeens ziet vader Jacob daar een vorstelijken stoet naderkomen.

De hoofdpersoon in dien stoet is een nog jonge man, gehuld in een kostbaar Egyptisch gewaad.

Is dat zijn zoon Jozef?

Vader Jacob herkent hem niet dadelijk in die vreemde kleederdracht.

Maar als de jonge man naderbij komt, ja, dan ziet hij het toch, dat zijn Jozef's oogen, dat is het lieve, innemende gelaat van zijn beminden zoon. En dan omhelzen die twee elkander heel lang en heel innig.

Als vader Van Doorn zoover gekomen is, dan zien

de kinderen hem teleurgesteld aan. Is het nu uit? Wat jammer!

„Er komen nog meer mooie geschiedenissen,” troost vader. En dan verheugen zij zich weer op de avonden die nog komen zullen.

HOOFDSTUK V.

VAN PRETTIGE DINGEN.

Op een stormachtigen avond in November zat Jopie in de huiskamer, met poes op schoot.

Haar schoolwerk was af en nu was zij met vader naar de gezellige huiskamer gekomen, om daar met moeder en Clara thee te drinken. Jan was uit.

Zij had juist verteld van Sien, dat die aan 't opsparen was voor een nieuwen hoed. Het enige hoofddekseel, dat Sien bezat, was een verschoten mutsje, dat zij alleen met regenweer droeg, want meestal liep zij blootshoofds.

Maar nu wilde zij 's Zondags met vader eens mee naar de kerk, dan zou moeder thuisblijven en bij die gelegenheid wilde Sien een „fatsoenlijken hoed op haar hoofd hebben,” zooals zij tegen Jopie gezegd had. Moeder Van Doorn was 't niet met haar eens geweest. „'t Geeft niets wat je aan hebt, als 't maar heel is.” Maar Sien had voet bij stuk gehouden. „Weet u wat ze zei?” lachte Jopie over haar kopje heen.

Ze zei: „Als ik bij de koningin op visite kwam, zou 'k vast niet met zoo'n ouwe muts willen verschijnen. Nu, en vader zegt dat de kerk Gods huis is; dan wil ik daar ook netjes zijn.”

Allen lachten. „Dat is toch zoo kwaad niet van Sien gedacht,” zei vader. „Als ze maar niet vergeet, dat God het hart aanziet en de menschen meer op de uiterlijke dingen letten.”

Toen klonken voetstappen op de stoep. „De post,” zei Clara en dadelijk daarop klikte het klepje van de brievenbus.

„Ga eens kijken,” verzocht moeder haar.

Clara ging en kwam terug met een brief. „Voor u, vader.”

„Zoo, van wien komt die?” Vader keerde den brief om, er stond geen naam van den afzender op. Toen keek hij naar het poststempel. „Wel, van Jaap Brugman. Dat is aardig.”

Hij verbrak de enveloppe en las:

„Geachte Mijnheer.

Ik meld u dat ik goed gezond ben en hoop dat het met u ook goed gaat.

Mijnheer, zoo beginnen alle jongens hier hun brieven en daarom doe ik het ook maar. Mijnheer, ik begin nu al 'n beetje te wennen, maar in 't begin vond ik het hier akelig, hoor. Alles gaat op de bel. Precies om halfzeven staan wij op, wasschen, aankleeden en je bed afhalen. Dan gaan we naar beneden om te eten. Maar als we aan tafel zitten, komt er eerst een mijnheer preeken, dat noemen ze hier aandacht houden. Onder 't eten mogen we niet praten, stilletjes doen we dat toch wel, maar straf krijgen we daar niet voor, mijnheer zegt alleen maar „stilte” en dan houden we weer 'n poosje onzen mond. Ik vond het hier in 't begin zoo akelig dat je niet kon eten wanneer je wil, want thuis nam ik altijd 'n paar broodkorsten mee in mijn zak, om onderweg wat te bikken te hebben, maar daar komt hier niets van; het is gauw je boterhammen opeten en weg met den boel. Omdat 'k al veertien ben behoef ik niet meer naar school, maar ga overdag naar de smederij en viermaal in week naar de avondschool.

De andere avonden zijn we thuis en dan leest mijnheer uit een fijn boek voor. Deze week zijn we begonnen met „De reis van kapitein Scott naar de Zuidpool.”

Mijnheer, wist u dat de Zuidpool minstens zoo koud is als de Noordpool? Ik wist dat niet. Ik dacht dat je aan de Noordpool liep te bibberen en aan de Zuidpool liep te braaien van de hitte. Het Noorden is toch koud en het Zuiden toch warm, wat u nou! Mijnheer, ik zou wel mee-

willen met zoo'n Pool-expeditie, maar niet met een vlieg-machine. Het lijkt mij veel leuker met hondensleden en dan over het ijs met een flink vaartje, foetsie zoo op de pool af. Nou mijnheer, nou weet ik niks meer als de groeten aan Jopie en Sien van mij die zich noemt

JAAP BRUGMAN.

Vader vouwde glimlachend den brief op. „Wat schrijft die jongen aardig.”

Moeder knikte. „Och,” zei ze zachtjes, „maar zoo'n kind hoorder toch eigenlijk thuis. Zullen we hem met Sint-Nicolaas wat sturen?”

„Best,” antwoordde vader. „Want van zijn huis zal hij wel niets krijgen. Onlangs sprak ik Brugman zoo terloops eens aan en hij scheen mij wel minder onverschillig, althans sprak hij nu vriendelijker over zijn drie jongens die nog thuis zijn, en ook vertelde hij toen als met zekeren trots, dat Jaap het best maakte, maar ik geloof niet dat het in zijn hoofd zal opkomen, zoo'n jongen eens 'n kleine verrassing te zenden.”

„Nu, dan zullen wij dat maar doen. Wat dunk je van een mandje appelen?”

„'n Gezonde snoeperij en beter dan al die zoetigheid,” vond vader.

Jopie zat stil genietend poes te streelen.

Arme Jaap, die zij met zoo'n ontdaan gezicht bij de Van Doorn's gezien had, kreeg met Sint-Nicolaas wat lekkers uit háár huis gestuurd. Fijn!

Toen zij naar bed ging vroeg ze: „Moeder, zou 't erg gek zijn als ik Sien iets uit mijn spaarpot gaf om des te gauwer 'n nieuwen hoed te kunnen koopen?”

„Ik weet niet of Sien maar zoo geld van jou zou mogen aannemen,” betwijfelde moeder.

„Maar u stuurt Jaap toch ook iets,” hield Jopie vol.

„Ja, lieve kind, maar 'n mandje appelen is iets anders dan geld.” En toen moeder het teleurgestelde gezicht van Jopie zag, zei ze: „Geven is zoo makkelijk niet als 't lijkt, Jopie, vooral geld geven. En soms is het beter het niet te

doen. Sien zal veel meer plezier van haar hoed hebben als zij er geheel alleen voor heeft opgespaard dan dat het haar gedeeltelijk gegeven is, doch luister eens," en moeder fluisterde aan haar oor: „Ik ga met Sint weer heerlijke borstplaat maken net als verleden jaar, maar nu 'n dubbele hoeveelheid, dan kan er ook een doos vol naar de Van Doorn's, help jij moeder dan flink mee?"

„U is een schat, hoor!" En Jopie smoorde moeder bijna in een omhelzing.

„O lieverdje, ik stik haast," lachte moeder, terwijl zij zich losmaakte uit Jopie's armen.

„Nu, slaap maar lekker en vergeet je avondgebedje niet. Dag Jopie."

Later, in bed, lag Jopie nog heel lang over allerlei prettige dingen te denken. Wat zij allemaal doen zou, wanneer zij later als 'n groot mensch haar eigen geld verdiende. Nu was zij nog maar klein en kon alleen zoo af en toe voor anderen eens wat vragen, en onwillekeurig begon ze zachtjes te zingen:

Kleine druppels water,
Kleine korrels zand
Vormen saâm de zeeën
En het wijde strand.
Kleine liefdedaden,
Woordjes teer en zacht
Hebben vaak in 't leven
't Hoogst geluk gebracht.

Maar nog voor het versje heelemaal was uitgezongen, viel zij in 't lekker warme kuiltje, waar zij lag, in slaap.

Den volgenden morgen kon Jopie tegenover Sien haast haar geheimpje van de borstplaat niet bewaren. Maar gelukkig mocht zij wel vertellen van de mand appelen voor Jaap en dat er een brief van hem gekomen was.

Sien vond dat „reuze-nieuws". „En wat schreef hij?"

Jopie vertelde den inhoud van Jaap's brief zoo goed en kwaad zij iets na-vertellen kon, want daarin muntte zij nu eenmaal niet uit.

En als gevolg daarvan, vertelde Sien weer 's avonds thuis,

dat Jaap alvast op een smederij werkte, om later des te beter aan een Noordpooltocht te kunnen deelnemen.

Daar begrepen vader en moeder Van Doorn niets van. Wat had een smid nu met den Noordpool uit te staan.

„Misschien, om die hondensleden te repareren als er onderweg 'n mankement aan komt,” opperde baas Van Doorn.

„Natuurlijk, dat is nogal glad,” zei Sien, die er ook niet veel van snapte en juist daarom geneigd was het verhaal precies zoo aan te nemen als ze het door Jopie begrepen had.

Moeder bleek de ongeloofigste. „Vraag het nog eens goed, Sien, ik betwijfel toch of het zoo wel is.”

Eenige dagen later bracht Sien Jaap's brief mee. „U mag hem zelf lezen, maar ik moet hem morgenochtend weer mee terugbrengen.”

„Dat is aardig van mijnheer,” vond baas Van Doorn, en toen hij den brief hardop voorgelezen had begrepen ze beter hoe die Noordpooltocht van Jaap Brugman in elkaar zat.

„Wat zoo'n jongen daar toch al niet leert, hè,” verwonderde zich baas Van Doorn. „Daar kwamen wij in onze jeugd veel bij te kort, moeder.”

Moeder Van Doorn lachte en stak op 'n koddige manier haar vuist omhoog, waaromheen de voet van 'n kous was geschoven.

„Maar dit heb ik des te beter geleerd,” zei ze, en liet het gat zien dat ze bezig was te stoppen.

De Decembermaand met z'n talrijke feestdagen bracht bij Jopie in huis heel wat bedrijvigheid mee.

Op Sint-Nicolaasavond bracht Jan tusschen licht en donker een doos borstplaat naar het Molenlaantje, waar ze toch óók feest hadden, al was het niet met cadeautjes.

En den volgenden dag kwam moeder Van Doorn zelf bedanken.

Twee dagen van te voren was er naar Jaap een mand appelen gezonden. „En ze waren fijn overgekomen,” zooals Jaap 'n dag of tien later schreef.

Zijn brief was nu niet zoo opgewekt als den vorigen keer; het scheen wel of hij 'n beetje heimwee had, vond vader.

„Het is hier wel prettig en met Kerstmis zullen wij een groot feest hebben, zegt mijnheer, maar ik wou nu toch wel liever naar huis, eer een jaar om is duurt nog zoo lang.”

Vader schudde zijn hoofd. „Thuis slaag en alles zeker zoo best niet als daar, en toch liever naar huis. Begrijp jij dat?”

„Neen,” antwoordde moeder. „Dat kunnen we ook niet, we zijn immers nooit in zulke omstandigheden geweest.”

„Ik zal hem nog eens gauw schrijven,” zei vader. „Het zou jammer zijn, als 't nu verkeerd liep, tot nog toe ging alles juist zoo goed.”

Wat vader schreef, wist Jopie natuurlijk niet, maar antwoord kwam er op dien brief niet, en door de drukte, die de kerstdagen met zich brachten, schonken zij daar ook niet veel aandacht aan. Er kwam bij Jopie ook een kerstboom in huis en Clara, die door al de gebeurtenissen geheel verzoend was met het krantenkind, stelde moeder voor om de geheele familie Van Doorn op een van de twee kerstavonden te vragen.

Clara zou het wel aardig gevonden hebben om als de liefdadige jongedame met versnaperingen rond te gaan en voor die menschen eenige kerstliederen te zingen.

Doch moeder sloeg die verwachtingen den bodem in door te verzekeren, dat zulke menschen zich het best op hun gemak voelen in hun eigen huis. Wel gaf vader, die op een Zondagsschool werkte, aan Jopie zes kaartjes mee, waarop de Van Doorns toegang hadden tot de kerstfeestviering met de kinderen der Zondagsschool en opgetogen waren zij daarover geweest.

Toen Jopie op kerstavond met moeder, Clara en Jan in een der zijbanken zat, terwijl vader weer zoo echt de kerstgeschiedenis vertelde, zag zij ze heel in de verte zitten. Jopie had best even met haar zakdoek willen zwaaien, maar dat mocht natuurlijk niet in de kerk en het was ook best mogelijk dat de Van Doorns niet eens erg in haar zouden gehad hebben, zóó aandachtig luisterden zij naar het verhaal over de Herders, die kwamen om het Kind in de kribbe te aanbidden, Gods eigen Zoon, wiens liefde zoo groot was,

dat Hij in den Heiligen nacht als klein Kindje op aarde wilde komen, om aan arme zondaars Zijns Vaders liefde te openbaren.

Baas Van Doorn, met een hand achter het oor, leunde naar voren om toch maar niets te missen van dat wondere, aloude en steeds weer nieuwe kerstverhaal en moeder Van Doorn knikte af en toe met een gelukkigen glimlach naar Sien, die naast haar zat. „Mooi hè, kind.”

Ach, de Van Doorns waren geen heidenen, zij kenden die kerstgeschiedenis wel zoo'n beetje, maar dat het zóó was, dat het Kind, in Bethlehem's stal geboren, de Verlosser was, die kwam om de menschen gelukkig en zalig te maken, neen, zóó hadden zij Zijn komst nooit begrepen.

Toen zij later onder den met sterren bezaaiden hemel weer huiswaarts gingen, Sien met Miekie en de jongens druk babbelende voorop, gingen vader en moeder Van Doorn stilzwijgend naast elkander voort.

Zeker had het Kerstkindje hun nog iets te zeggen over dingen, die alleen maar met het hart verstaan worden.

Sien vertelde later aan Jopie, dat zij alles prachtig had gevonden en dat moeder liet vragen of Miekie en de jongens ook wel naar zoo'n Zondagsschool mochten en wat of dat kostte.

Om dit laatste moest Jopie lachen. „Niks hoor, dat weet ik wel zeker, alleen brengt ieder kind een cent mee voor het busje.”

Nu, daartegen zouden haar ouders wel geen bezwaar hebben, meende Sien.

Later wist zij Jopie te vertellen, dat Miekie en de jongens den eersten Zondag in het nieuwe jaar naar de Zondags-school gingen.

HOOFDSTUK VI.

DE VLUCHTELING.

Op een avond, het was zoo ongeveer in 't midden van Januari, zaten de Van Doorns rond de warme kachel.

Het was buiten koud. „Er zit leelijk vorst in de lucht,” verzekerde baas Van Doorn, toen hij vanuit het schuurtje met een armvol hout weer binnenkwam.

Moeder wierp 'n paar blokken in de kachel en temperde de hoog opblaaiende vlam, door een ketel water op de ronde opening te plaatsen. Sien maalde de koffie.

De geur daarvan en de snorrende kachel maakten die kamer tot een zeer behaaglijk plekje. Een plekje, waar iedereen, die urenlang tegen den kouden wind had opgeworsteld, graag een schuilplaats zou willen vinden.

Zoo dacht zeker ook de jongen, die kouwelijk-diep in zijn jas gedoken, op dat huisje toetrad, en door een breede kier, tusschen de neergelaten gordijnen en de vensterbank, naar binnen gluurde.

Hij bleef daar echter niet lang staan, maar liep op de deur toe en rammelde, omdat er geen bel was, bescheiden aan de klink.

„Het is net of er aan de deur gemorreld wordt,” zei moeder.

„Het zal de wind zijn,” meende vader.

Doch daarop klonk het rammelen weer en wel zoo duidelijk, dat niemand twijfelde, of daar buiten stond iemand.

Vader stond ongeduldig op. „Wat moet dat toch! Zeker een aardigheid van den een of anderen kwajongen.”

„Voorzichtig, man, er loopt tegenwoordig zooveel kwaad volk langs den weg,” waarschuwde moeder.

„Dat moeten zij weten, als ze maar van mijn deur afblijven,” mompelde baas Van Doorn, terwijl hij de voordeur openmaakte.

Binnen luisterden zij aandachtig naar wat daar buiten gesproken werd, want vader praatte met iemand.

Sien, het dichtst bij de deur, ving telkens brokstukken op... „Weggelopen?...
 „Moet ik nu mee?“
 „Hoelaatopstapgegaan?“
 „Sjonge, sjonge, nou,
 kom maar eventjes
 binnen.”

„Jaap Brugman,” fluis-
 terde Sien naar moeder.

Meteen ging de deur
 open en binnen kwam
 vader, op den voet ge-
 volgd door Jaap.

„Moeder, hier is een
 verkleumde vluchteling.
 „Heb je 'n kommetje
 koffie voor hem en een
 boterham? Hij heeft van
 twaalf uur af nog niets
 gehad.”

„'t Is toch erg,” vond
 moeder. „En weet vader
 Brugman daarvan?”

„Brugman weet er niets
 van,” antwoordde vader
 vóór Jaap. „En hij komt
 mij vragen of ik mee wil
 naar zijn huis. Dat durft
 hij, nu 't er op aan
 komt, niet alleen.”

Er speelde bij dit laatste gezegde om baas Van Doorn's
 mond een nauwlijks te bedwingen lach. Maar moeder, die
 moeilijkheden voorzag, bleef ernstig. „Waarom heb je dat
 niet bedacht, toen je uit de inrichting wegliep?”

„Ik wou naar huis,” antwoordde Jaap stug.

„En je durft nu niet eens,” hield moeder vol.

„Als hier de baas meegaat, dan durf ik wel.”

Baas Van Doorn schudde opeens van 't lachen. „Heb je

't ooit zóó gezien, moeder? Dat is veertien jaar en denkt nog niet verder dan zijn neus lang is. Kom, geef 'm koffie en een boterham, en dan zullen we eens kijken wat Brugman van 't geval zegt."

Al lachend krabde hij zich achter de ooren en bleef naar Jaap staan kijken, die met smaak in een dikke boterham hapte.

Toen nog 'n kop koffie met twee groote scheppen suiker en „klaar?" vroeg baas Van Doorn. „Nu, vooruit, dan gaan we maar."

De achterblijvenden popelden van nieuwsgierigheid hoe dat zou afloopen.

„Als zijn vader hem niet in huis wil hebben, moet hij maar hier slapen," overlegde moeder zorgelijk.

„Hij kan best tusschen mij en Arie in," meende Dirk.

„Ja, ja," knikte moeder. „We zullen wel zien, misschien wordt alles daar nog wel in der minne geschikt."

En dat bleek ook inderdaad het geval te zijn; want na 'n poosje kwam vader terug en zonder Jaap.

„Nou, dat viel mij mee van Brugman, hoor, die man is toch wel veranderd. Als 't aan hem lag, geloof ik, dat hij Jaap in huis zou houden, maar hij zei, en dat vond ik heel verstandig, dat hij 't tegenover Jopie's vader niet verantwoord kon, dus dat Jaap morgen weer terugging naar de inrichting. Maar wel wilde hij vragen of Jaap, inplaats van twaalf, na zes maanden weer thuis mocht komen, dat zou dan met April zijn. Brugman zei: „Als jij het tot zoo lang goed in die stichting maakt, zullen wij je hier met vreugde weer ontvangen." En daarop begon Jaap te huilen en beloofde zijn best te zullen doen. En toen ben ik maar weggegaan."

Voor Arie en Dirk was deze gang van zaken een groote teleurstelling, want ze misten nu het pretje van met z'n drieën in een te nauw ledikant te slapen en Jaap's verhalen over dat verbeterhuis te hooren.

Moeder vond: „We moesten hem in de maanden, die hij daar nog is, af en toe eens schrijven. Sien, dat moet jij dan maar doen, ik ben niet zoo vlug met de pen. En als hij met Paschen thuis is," overlegde zij verder, „vragen we hem 'n dagje hier en maken er een klein feest van."

Sien trok haar neus op. Ten eerste voor de brieven, die zij uit naam van vader en moeder zou moeten schrijven en waarvan zij heelemaal niet hield. En ten tweede om het feestje, dat ze wel wilde hebben, maar waarbij zij Jaap's tegenwoordigheid geheel overbodig vond.

Ten opzichte van Jaap stond zij nog altijd alleen en begreep ze haar huisgenooten niet.

Eens met haar moeder daarover pratend had deze gezegd: „Kind, probeer je dan eens in te denken, dat Jaap, Arie of Dirk was, zou je 't niet verschrikkelijk vinden als een van beiden op zoo'n manier ons huis verliet?”

„Natuurlijk,” antwoordde Sien, „maar het is immers Arie of Dirk niet en die wildvreemde jongen gaat me niet aan.”

„Je hebt dat den laatsten tijd toch anders geleerd, Sien, we zijn aansprakelijk voor onze medemenschen, omdat wij allen zijn kinderen van één Vader, weet je wel?”

Sien knikte. Dat begreep zij nu weer best. Zij was er ook wel van overtuigd, dat de fout bij haar lag; ze was hard, dat had zij zichzelf vroeger ook al verweten. Alleen van haar huisgenooten hield ze, maar van vreemden! 't Was altijd nog 'n wonder, dat zij met Jopie een uitzondering gemaakt had. Ach neen, toch ook weer niet, want Jopie was zoo lief en zacht, van die moest je houden, dat kon je nog niet eens meetellen, maar zoo'n wildvreemden jongen!

Jaap Brugman kwam niet weer afscheid nemen, zoals den eersten keer.

's Morgens vroeg, in alle stilte, vertrok hij weer, door zijn vader weggebracht.

Den vorigen avond laat had baas Brugman nog bij Jopie's vader aangebeld, om hem de zaak te vertellen en laatstgenoemde stuurde dadelijk een telegram naar de inrichting, meldend dat Jaap terecht was, want zij zouden daar zeker aan 't zoeken zijn.

Ook zou hij op verzoek van baas Brugman er werk van maken, dat Jaap met April thuis mocht komen.

„Zoek tegen dien tijd een smid voor hem op, Brugman en zorg dat hij dan ook direct aan het werk gaat, niet eerst dagen lang rondhangen en oude vriendjes opzoeken.”

Baas Brugman beloofde zulks en hield ook zijn woord. Nog voor April in het land was, had hij in overleg met Jopie's vader een geschikten smid gevonden, bij wien Jaap na zijn thuiskomst dadelijk in dienst kon treden.

En Jaap zette gedurende die maanden zijn beste beentje voor, zoodat, toen zijn tijd dáár was, hij met een mooi getuigschrift uit de inrichting ontslagen werd.

Den zevenden en achtsten April was het Paschen en vrouw Van Doorn had afgesproken dat zij Jaap den eersten Paaschdag zouden vragen, dan kon hij 's morgens mee naar de kerk en verder den geheelen dag blijven.

Het duurde nog wel eenige weken, doch men hield er bij de Van Doorn's van dagen van te voren de plannen reeds te maken, om er des te langer van te kunnen genieten. De jongens vooral waren in de wolken en spitsten zich op lange verhalen van Jaap.

Baas Van Doorn had met die uitnoodiging nog een bijzonder doel. Hij wilde zoo graag, nu Jaap op den goeden weg was, er het zijne toe bijdragen om hem daarop ook te houden. Bij Brugman, wist hij, ging alles nogal ruw toe, ook al scheen Brugman, door het voorval met Jaap, eenigszins veranderd.

Op een Zondag voor Paschen kwam Sien met haar vader uit de kerk. Zij had haar nieuwen hoed op. Maar daaraan dacht zij nu niet. Neen, terwijl vader met een buurman opliep, moest zij voortdurend denken aan wat zij dien morgen gehoord had.

De dominee preekte over den broeder van den verloren zoon en Sien had, goed luisterend, gevonden dat zij, in verband met Jaap, akelig veel op dien broeder geleek.

„Hij die de harten der menschen leidt als waterbekken, Hij leide ook u tot vergevensgezindheid en naastenliefde en bereide zoo uw hart om het feest van onzen opgestanen Heiland met vreugde tegemoet te gaan,” zoo had de dominee zijn preek geëindigd en die woorden waren het vooral, die Sien maar niet vergeten kon.

Zelfs niet toen zij reeds lang thuis en aan haar bezigheden was. En door het telkens herhalen verwarde zij ze

eens tot: „Gij die de harten der menschen leidt als waterbeken, leid ook mijn hart tot naastenliefde.” Neen, dat was een gebed; zoo had de dominee het niet gezegd. Doch wat deed het er toe. Zou 't haar helpen, als zij dit elken avond eens bad? Helpen om net zoo vriendelijk voor Jaap te kunnen zijn als de anderen? Zij kon het wel probeeren, want ze wilde het immers graag.

En elken avond, als het stil was op zolder, knielde Sien voor haar bed en zei met heel haar hart het gebed, dat zij zichzelf geleerd had.

En terwijl buiten de lente bezig was de blaadjes en bloemen wakker te kussen uit hun winterslaap en ze tot nieuw leven te doen opbloeien, bloeide ook in Sien's hart iets op dat heel zacht en teer was en dat een gretigen weerklank vond in het lied, dat zij op den blijden Paaschmorgen in de kerk mee aanhief:

„Triomf, Triomf, Immanuël
Verrijst! De macht van dood en hel
Moet voor *Zijn* grootheld bukken.”

Dat was ook de morgen, waarop Jaap Brugman voor het eerst als gast in het huisje van de Van Doorns kwam en Sien was blij, dat zij nu, net als de anderen, een hartelijk welkom voor hem had, maar zij wist ook, dat zij dit voor iedereen zou gehad hebben, om dat mooie, dat nu in haar hart was.

Het werd een heerlijke Paaschdag!

Ook voor Jaap. Hij voelde zich hier meer op zijn plaats dan bij hem thuis, nu, nadat hij in die inrichting iets anders en beters geleerd had dan de ruwe taal en manieren, die nog altijd bij baas Brugman heerschten.

En daarom bleef het ook niet bij dit eene bezoek. Van zijn werk komend, moest hij het kleine boerenhuisje voorbij en heel vaak wipte hij er binnen, soms om er den geheelen avond te blijven.

Baas Brugman liet hem zijn gang gaan, blij omdat Jaap hem geen last meer bezorgde en al spoedig door zijn verdienste een flinke steun voor hun schamele huishouding werd.

HOOFDSTUK VII.

SLOT.

En hoe het nu verder ging met Jopie, Sien en Jaap?

Wel, Jopie werd onderwijzeres en vond een plaatsje in de stad waar zij woonde.

Af en toe sprak zij Sien nog wel eens, maar toen haar ouders verhuisden naar een ander stadsgedeelte en Jopie het steeds drukker kreeg, verloren zij en Sien elkander geheel uit 't oog.

Totdat op een morgen zij elkander op eens weer ontmoetten.

Het was na de vakantie en zij was heerlijk uitgerust van haar werk door een reisje, dat zij met haar ouders door Zwitserland gemaakt had.

Nu ga ik weer vermoeiende maanden tegemoet met al die nieuwelingetjes, dacht zij; gelukkig dat ik me weer zoo frisch gevoel.

Het was nog vroeg toen Jopie reeds in haar klas was en daarom liep zij maar vast eens de gang in om te kijken, of er al van die peuterjjes gekomen waren.

En ja, daar stonden er al 'n paar, verlegen achter moeders rokken weggekropen.

Toen hoorde Jopie opeens zeggen: „Allo Sientje, wat zou je zeggen tegen de juffrouw?”

Verrast keerde Jopie zich om, dat was Sien's stem! En daar was Sien zelf met 'n aardig meisje aan de hand, dat een bosje najaarsastertjes droeg.

Jopie was zóó verrast, dat zij een oogenblik sprakeloos in Sien's lachend gezicht keek. „Sien, jij hier? En met je dochtertje, ben je dan getrouwd?” vroeg zij in een adem door.

„Ja, juffrouw Jopie, ik ben getrouwd en raad u eens met wien?”

Jopie dacht even na. „Met Jaap Brugman?”

„Precies en dit is onze kleine Sientje, die bij u op school komt, dat hadt u niet gedacht, hé?”

„Nooit,” lachte ook Jopie. „En waar wonen jullie, Sien?”
„Vlak bij moeder, in 't Molenlaantje.”
Jopie bedacht, hoe ver dat Molenlaantje van haar school

lag. „Meen je 't heusch, Sien, dat jouw kleine hier op school komt, zoo'n eind weg?”

„Al was het aan 't andere eind van de wereld,” verzekerde Sien, „dan zou ik nog hierheen zijn gekomen, omdat ik weet dat ze nergens beter zijn kan dan bij u.”

„Dat is hartelijk van je en ik beloof je goed voor haar te zullen zorgen.”

Sien keek naar de kleine. „Geef nou je bloemen, Sientje en wat zou je zeggen?”

Sientje keek even schuw naar de schooljuffrouw, dan zei ze rad: „De complimenten van grootvader, grootmoeder, tante Miekie, oome Dirk en oome Arie.”

„Och, wat lief,” lachte Jopie, terwijl ze bij de kleine neerknielde en haar een kus gaf. „Maken ze het allemaal goed, Sien?”

„Best,” antwoordde Sien, die met stralende oogen naar haar dochtertje keek, en haar beduidde, dat zij nu haar bloemen geven moest. Eindelijk begreep ze het.

„Asjeblijft juffrouw, van vader,” zei ze.

„Dank je wel, hoor! We zetten ze in een mooi vaasje, vlak bij Sientje en de juffrouw, dat is dan van ons saampjes, hé.”

De kleine lachte en groote Sien vond:

„Nou, juffrouw Jopie, u weet maar best met de kleintjes om te gaan, ik laat haar hier gerust achter.”

Toen nam zij, om mogelijke tranen te voorkomen, een haastig afscheid en vertrok.

Jopie vatte de hand van het meisje en bracht haar in de klas. Zij zette de bloemen in een vaasje. „Hier,” zei ze, terwijl zij Sientje in een bank tilde, „wil jij, als een groote meid, oppassen, dat niemand ons vaasje omgooit? Dan ga ik de andere kindertjes halen.”

En terwijl Jopie den geheelen morgen druk bezig was met hier een traan te drogen van een kleintje, dat weer naar moeder wilde, en daar een leerde hoe ze netjes in de bank moest zitten, dwaalden haar oogen telkens af naar het kleine meisje, daar bij de herfstastertjes.

Een kind van Sien, dacht zij dan.

Van Sien, die haar, toen zij nog zoo'n klein, schuchter meisje was, geleerd had de dingen dapper onder de oogen te zien.

Een dochtertje van het krantenkind!

En bij haar in de klas!